БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 23 (16.409). | 29 январь 1976 йил, пайшанба | Баҳоси 2 тийин.

ХАЛҚ ФАРОВОНЛИГИ — ОЛИЙ МАҚСАД

БЕПОЕН МАМЛАКАТИМИЗНИНГ ҳамма ерларида бўлгани каби республикамизда ҳам партиянинг навбатдаги съездини муносиб кутиб олиш учун меҳнаткашлар коллективлари ўртасида социалистик мусобақа қизғин тус олиб кетди. Улкан анжуманга муносиб меҳнат совғалари тайёрлаш мақсадида ишчилар, колхозчилар янги-янги ташаббуслар билан майдонга чиқмоқдалар. Съезд очиладиган кунга қадар биринчи квартал топшириқларини бажариш учун кураш саноат корхоналарида кундан-кунга оммавий тус олаётган бўлса, колхоз ва совхозларда ўша кунга қадар қишлоқ хўжалик техникасини баҳорги экиш-тикиш ишларига тахт қилиб қўйиш учун ҳаракат кетмоқда. Ишлаб чиқариш илғорлари ўнинчи беш йилликда ҳам икки беш йиллик топшириқларини бажариш учун ишлаб чиқариш резервларидан самарали фойдаланмоқдалар. «XXV съездга йигирма беш зарбдор ўн кунлик» шиори остида меҳнат қилаётганлар сафи тобора кенгайиб боряпти.

Съезд олди меҳнат вахтасида ташаббускорликнинг янада авж олгани совет кишиларининг Коммунистик партияга чексиз садоқати, юксак ишончи рамзидир.

Коммунистик партия эса халққа хизмат қилишни, халқ бахт-саодати учун курашни ўз фаолиятининг асосий мазмуни, олий мақсади деб билади. КПСС Марказий Комитетининг декабрь (1975 йил) Пленумида Марказий Комитет Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев тўққизинчи беш йиллик даврида Ватанимиз янада бадавлат, янада кучли, совет кишилари янада яхшироқ яшайдиган бўлиб қолди ,деб таъкидлади. Бу эса партия XXIV съезди белгилаб берган улуғвор режаларни муваффақиятли амалга ошириш натижасидир.

Утган беш йилликда социал тадбирларнинг кенг программаси амалга оширилди, меҳнаткашларнинг моддий фаровонлиги янада юксак поғонага кўтарилди. Мамлакатимизда аҳоли жон бошига реал даромадлар 24 процентга кўпайди. 75 миллиондан ортиқ кишининг меҳнат ҳақи оширилди. Пенсия, нафақа, стипендияларнинг оширилиши натижасида 40 миллион кишининг даромадлари кўпайди.

Утган беш йилликда умумий саҳни 544 миллион квадрат метр уй-жой қурилди. Миллионлаб кишилар янги уйларга кўчиб ўтдилар ва ўз уй-жой шароитини яхшилаб олдилар. Шу вақт ичида чакана товар обороти ҳажми учдан бир баравардан зиёдроқ ортди.

Республикамизнинг ўзида 24 миллион квадрат метрдан кўпроқ уй-жой қурилиб, 2 миллиондан ортиқ киши янги уйларга кўчиб ўтди ёки уй-жой шароитини яхшилаб олди. Республикамиз аҳолисининг реал даромади 1970 йилдагига нисбатан 2,5 миллиард сўм кўпайди.

Шаҳар ва қишлоқларимиз янада обод ва кўркам бўлди. Республикамиз харитасида Охунбобоев, Ульянов, Яйпан каби ўнлаб янги шаҳарларнинг номи пайдо бўлди. Бу эса ишлаб чиқарувчи кучларнинг ривожланиши натижасида қишлоқ ва посёлкаларнинг улғайиб шаҳарга айланишидир. Колхоз ва совхозларда коммунал қулайликлари, ташқи қиёфаси жиҳатидан шаҳардан қолишмайдиган замонавий посёлкалар қад кўтарди.

Аҳолига медицина, савдо, маиший хизмат кўрсатиш тармоқлари тез ривожланди, хизмат маданияти ошди. Янги маданият саройлари, клублар, кутубхоналар, кинотеатрлар ишга туширилди. Болалар боғча ва яслиларида, шифохоналарида ўринлар сони кўпайтирилди. Буларнинг ҳаммаси меҳнаткашларнинг моддий ва маънавий турмуш даражасини янада юксалтириш учун партия ва ҳукуматимиз қилаётган доимий ғамхўрликнинг натижасидир.

Совет кишиларининг меҳнат шароитини яхшилашга, уларнинг намунали дам олишларини таъминлашга жуда катта маблағ сарфланмоқда. 1975 йилнинг ўзидагина Давлат социал страхованиеси йўли билан республикамиз меҳнаткашларининг санаторийларда даволанишлари ва дам олишлари учун 23 миллион сўм маблағ сарфланди.

Бу салмоқли рақамлар партия сиёсатининг ҳаётбахш кучини яққол кўрсатиб турибди.

Партиямизнинг халқ моддий фаровонлигини юксалтиришга қаратилган бош йўли КПСС Марказий Комитетининг партия XXV съездига лойиҳасида ҳам яққол акс этган. «Уиинчи беш йилликнинг асосий вазифаси, — деб таъкидланади лойиҳада, — Коммунистик партиянинг халқ турмушининг моддий ва маданий даражасини юксалтиришга қаратилган йўлини ижтимоий ишлаб чиқаришни муттасил ва пропорционал ривожлантириш ҳамда унинг самарадорлигини ошириш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, меҳнат унумдорлигини ошириш, халқ хўжалигининг барча бўғинларида иш сифатини бутун чоралар билан яхшилаш асосида изчиллик билан амалга оширишдан иборат».

Лойиҳада социал иқтисодий тадбирларни амалга оширишга жуда катта эътибор берилган. Аҳолининг даромадлари янада ортади, кенг истеъмол товарлари ишлаб чиқариш ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш кўпаяди. Меҳнаткашларнинг турмуш шароитини янада яхшилашнинг асосий воситаларидан бири бўлган уй-жой қурилиши кенг кўламда давом эттирилади. Савдо, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ривожлантирилади.

Бу улкан режаларни амалга ошириш учун, ўнинчи беш йилликни юксак самарадорлик ва сифат беш йиллигига айлантириш учун ҳар бир коллектив, ҳар бир меҳнаткаш олдига янги талаблар қўйилмоқда. Булар — кам чиқим билан юксак натижаларга эришиш ,машина ва ускуналардан, моддий ва молиявий ресурслардан, иш вақтидан тўла ва рационал фойдаланиш, хом ашё, ёнилғи ва энергияни тежаш, асосий фондлар самарадорлигини ошириш, маҳсулот таннархини камайтириш ва сифатини ошириш вазифаларидир.

Партиямизнинг халқ фаровонлигини оширишга қаратилган улуғвор режаларининг бажарилиши ҳар бир меҳнаткашнинг халқ хўжалигини ривожлантиришга, ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга, меҳнат унумдорлигини ўстиришга қўшган ҳиссасига боғлиқдир.

Бунинг маъноси шуки, ҳар бир совет кишиси ўз ижтимоий бурчини юксак англамоғи, ўзи ишлаётган корхонада, колхоз ва совхозда иш сифатининг юқори бўлиши учун, тежамкорлик ва самарадорлик учун жон куйдирмоғи керак.

Утган беш йиллик халқимизнинг моддий ва маданий даражасини юксалтиришда тағин ҳам салмоқли натижаларга эришиш учун мустаҳкам замин яратди. Шу билан бирга тўққизинчи беш йиллик тажрибасини танқидий назар билан таҳлил қилиш, ишлаб чиқариш резервларини аниқроқ ҳисобга олиш экономикани янада юксалтиришга ,бинобарин халқ моддий фаровонлигини ошириш имкониятларини кенгайтиришга хизмат қилишини унутиб бўлмайди. Утган беш йилликда бир қанча саноат корхоналарида ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш топшириқлари бажарилмай қолди. Натижада мамлакатимиз ва халқимиз олдида бу корхоналар коллективлари қарздор бўлиб қолдилар. Айрим жойларда асосий фондлар самарасининг камайиб кетишига йўл қўйилди. Маҳсулот сифатини яхшилаш учун ҳам ҳамма ерда жон куйдириб иш олиб борилялти деб бўлмайди.

Қишлоқ хўжалигида моддий ва молиявий ресурслардан рационал фойдаланишга етарли эътибор бермаётган хўжаликлар бор. Натижада ортиқча чиқимларнинг кўпайишига, пахта таннархининг юқори бўлишига йўл қўйиляпти.

Меҳнаткашларнинг бутун куч-ғайратини, меҳнат шижоатини ва ижодий ташаббусини юқоридаги каби камчиликларни бартараф этишга қаратиш партия ва совет ҳамда хўжалик ташкилотларининг асосий вазифаларидандир. Қанчалик унумли ва уқувли меҳнат қилсак, меҳнат унумдорлигини, маҳсулот сифатини ва ишлаб чиқариш самарадорлигини қанчалик тез суръатлар билан оширсак, турмушимиз шу қадар фаровон, мазмунли бўла боришини меҳнат аҳлига кенг тушунтириш меҳнат коллективларида ижодий ташаббускорликни ва куч-ғайратни оширишга хизмат қилади.

Халқ истеъмол товарларини, айниқса давлат Сифат белгиси билан чиқариладиган маҳсулотларни кўпайтириш учун барча резервларни ишга солиш партия ташкилотларининг диққат марказида бўлмоғи керак. Совет кишиларининг тобора ўсиб бораётган эҳтиёжларини қондириш вазифаси маҳсулот сифатига эътиборни кучайтиришни талаб қилмоқда.

Совет кишиларининг моддий фаровонлигини яхшилашда савдо, умумий овқатланиш, маиший хизмат кўрсатиш каби аҳолининг кундалик эҳтиёжларини қондириш билан боғлиқ бўлган тармоқларнинг ишини яхшилаш ғоят муҳимдир. Бу тармоқларда меҳнаткашларнинг ҳақли эътирозларига сабаб бўлаётган камчиликлар мавжудлигидан кўз юмиб бўлмайди. Шунинг учун ҳам кишиларнинг маданий-маиший эҳтиёжларини тўлароқ қондириш йўлида меҳнаткашлар депутатлари Советлари, уларнинг ижроия комитетлари кўп иш қилишлари мумкин ва керак.

КПСС Марказий Комитети лойиҳасида савдо, маиший хизмат соҳасидаги вазифалар аниқ белгилаб берилган. Партия режаларини амалга ошириш, аҳолига хизмат кўрсатиш тармоқлари ходимларидан партия, халқ олдидаги масъулиятни сезган ҳолда янада самарали ишлашни талаб қилади.

Меҳнат шароитини яхшилаш, ишчилар, колхозчилар ва зиёлиларнинг янада самарали ва унумли меҳнат қилишлари учун барча шарт-шароитни яратиб бериш, партиямиз XXV съезди шарафига авж олган умумхалқ социалистик мусобақаси байроғи остида кўтарилган янги ташаббусларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш партия, совет ва касаба союз ташкилотларининг жонажон иши бўлмоғи керак.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ!

Сирдарё областидаги саноат корхоналарининг коллективлари КПСС XXV съездини ва Узбекистон Компартиясининг XIX съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани авж олдириб, маҳсулотни реализация қилиш ва унинг асосий турларини ишлаб чиқариш юзасидан январь ойи планини бажарганликлари тўғрисида муддатидан беш кун аввал рапорт бердилар.

(УзТАГ).

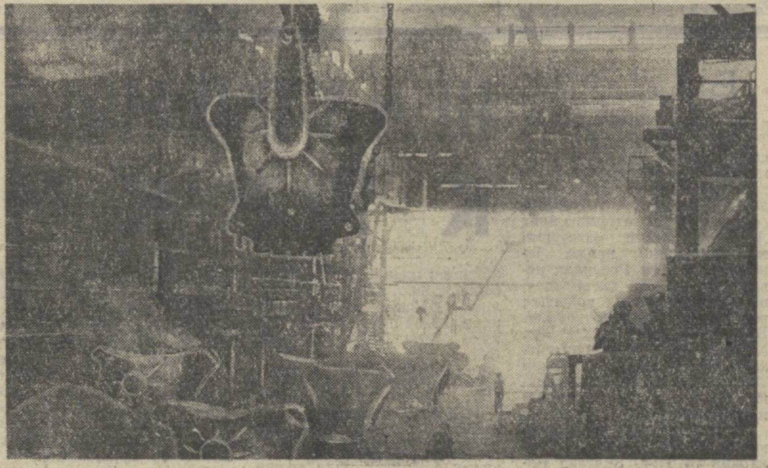

КПСС XXV СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

МУСОБАҚА — МИЛЛИОНЛАР ИЖОДИ

✦ КОМБИНАТ ИШЧИЛАРИНИНГ МЕҲНАТ ҒАЙРАТИ ОШМОҚДА
✦ РАНГЛИ МЕТАЛЛАР ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ЯНАДА КЎПАЯДИ
✦ АСОСИЙ ИШЛАР МЕХАНИЗАЦИЯ ЗИММАСИДА

ИНДУСТРИЯ РАПОРТ БЕРМОҚДА

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий статистика бошқармасининг хабар беришича, республика саноат корхоналари коллективлари КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартияси XIX съездини муносиб кутиб олиш учун тайёрланиб, маҳсулотни реализация қилиш ойлик планини муддатидан илгари, 28 январда бажардилар. Пўлат қуйиш, кўмир ва табиий газ қазиб чиқариш, электр қуввати, цемент, пахта толаси, ўсимлик мойи ва маҳсулотининг бошқа бир қанча энг муҳим турларини ишлаб чиқариш юзасидан январь ойи топшириқлари ошириб бажарилди. (ЎзТАГ).

ИШЧИЛАР СИНФИ МАДҲИЯСИ

В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводининг маданият саройига 28 январь куни Бекобод партия, совет, жамоат ташкилотларининг вакиллари ва пропагандистлар келишди. Бу ерда Москва, Тошкент ва мамлакатимиздаги бошқа шаҳарлардан келган олимлар, шунингдек Тошкент области ва Ўзбекистондаги бир қанча областларнинг партия ходимлари ҳам бор эди. Улар совет социалистик миллатларини бир-бири билан яқинлаштиришда ишчилар синфининг етакчилик ролига бағишланган илмий конференцияда қатнашдилар. Конференцияни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Тошкент область партия комитети, СССР Фанлар академияси социологик тадқиқотлар институти, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги партия тарихи институти чақирди.

Илмий конференция ўзбек металлурглари шаҳрида ўтказилиши бежиз эмас. Москва ва Тошкентнинг бир группа олимлари бултур шу ерда катта назарий ва амалий аҳамиятга эга бўлган мазкур проблема юзасидан социологик тадқиқот ўтказган эдилар.

Конференцияда кўпгина масалалар ёритиб берилди. Докладчилар проблеманинг ҳар хил жиҳатларини таҳлил этар эканлар, совет жамияти социал-сиёсий ривожининг жараёнини атрофлича таърифлаб бердилар. Улар ишчилар срасида янги анъаналар нақадар тез ривожланиб бораётганлигини, бу эса турли миллатларга мансуб кишиларни тобора яқинлаштираётганлигини, уларни ягона аҳил оилага жипслаштираётганлигини кўп миллатли меҳнат коллективлари ҳаётидан олинган хилма-хил мисоллар ёрдамида кўрсатиб бердилар. Конференция қатнашчилари партия XXIV съездининг мамлакатимиз халқлари дўстлиги ва бузилмас бирлигини янада мустаҳкамлаш, меҳнаткашларни интернационализм руҳида тарбиялашни кучайтириш тўғрисидаги йўл-йўриқларини рўёбга чиқариш соҳасида КПСС, Ўзбекистон партия ташкилоти катта ташкилотчилик иши олиб бораётганлигини мамнуният билан таъкидладилар.

Конференцияда фалсафа фанлари доктори, СССР Фанлар академияси социологик тадқиқотлар институтининг профессори М. Жунусов, фалсафа фанлари доктори, СССР Фанлар академияси Сибирь бўлими тарих, филология ва фалсафа институтининг бўлим мудири А. И. Бойко, «Коммунист» (Литва) журналининг бош редактори, фалсафа фанлари доктори Г. О. Зиманас, Тошкент область партия комитетининг секретари А. М. Хўжаев, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзолари Р. Ҳ. Аминова ва Э. Юсупов, Ўзбекистон металлургия заводининг директори И. Ф. Муҳамедов сўзга чиқдилар.

Конференция ишида Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Мусахонов иштирок этди.

(ЎзТАГ).

ОЛИМЛАР КЕНГАШИ

27 январь куни Тошкентда В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик фанлари академияси Ўрта Осиё бўлими илмий-тадқиқот муассасалари академиклари, мухбир аъзолари ва активининг йиллик йиғилиши бўлди.

В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик фанлари академияси Ўрта Осиё бўлимининг 1975 йилги илмий-ташкилотчилик иши якунлари ва 1976 йилги вазифалар тўғрисида бўлимнинг академик секретари А. И. Имомалиев доклад қилди.

Ўзбекистон, Тожикистон ва Туркманистон олимлари қишлоқ хўжалик фанини ривожлантиришнинг актуал проблемаларини муҳокама қилдилар.

Йиғилиш ишида КПСС Марказий Комитетининг масъул ходими Э. Л. Никитенко ва В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик фанлари академияси қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш ва электрлаштириш бўлимининг академик секретари Л. Г. Пришчеп иштирок этдилар. (ЎзТАГ).

ПАРТИЯ АКТИВИ ЙИҒИЛИШИ

НАМАНГАН, 28 январь. (ЎзТАГ). Бугун Наманган область партия активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилиш иштирокчилари меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш ва қишлоқ турмуши маданиятини ошириш масалалари юзасидан бўлиб ўтган Бутуниттифоқ илмий-амалий конференцияси якунлари асосида область партия ташкилоти олдида турган вазифаларни муҳокама қилдилар. Шу масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

М. ИСКАНДАРОВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН МАДАНИЯТ ХОДИМИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Партия органларида кўп йил, самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири Мирзағани Искандаровга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. МАТЧОНОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Ҳ. ПЎЛАТОВА.
1976 йил, 28 январь.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йиллик, самарали илмий-педагогик фаолияти ва мелиорация фанини ривожлантиришдаги хизматлари учун Меҳнат Қизил байроқ орденли Тошкент қишлоқ хўжалигини ирригациялаш ва механизациялаш инженерлари институтининг профессори, техника фанлари доктори Александр Александрович Рачинскийга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ўзбек совет адабиёти соҳасидаги хизматлари учун драматург Турсун Собировга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими» фахрий унвони берди.

МЕТАЛЛУРГЛАР ҒАЙРАТИ

Рангли металлургияда: металл маҳсулотларининг сифати яхшилансин ва хиллари кўпайтирилсин. Рангли металлар прокатининг янги тежамли профилларини ишлаб чиқариш ўзлаштирилсин. Қуйиш ва прокат қилиш методларини қўшиб ишлатиш йўли билан мис катанкалар, алюминий лентalар, қувурлар ва прокатнинг бошқа турларини ишлаб чиқариш кенгайтирилсин.

(КПСС Марказий Комитетининг партия XXV съездига лойиҳасидан).

В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинатининг коллективи қўрғошин ва бошқа рангли металларни ишлаб чиқариш соҳасида ажойиб ютуқларни қўлга киритмоқда. Жумладан, ўтган беш йилликда металлурглар мис эритиш ҳажмини икки баравар кўпайтиришга эришдилар. Улар ўнинчи беш йилликда ҳам ана шундай катта муваффақиятларни қўлга киритиш учун шу кунларда астойдил меҳнат қилмоқдалар.

Бу ерда Қалмоққир, Қўрғошинкон ва Сардоб қазилма бойлик манбаларида хом ашёни қазиб олишда энг арзон ва самарали усуллардан фойдаланилмоқда. Шунингдек, шахталарда ҳам руда қазиб олиш ишлари деярли тўла механизациялаштирилган. Чунончи, кон-бойитиш фабрикасидан руда ташиб келтириш ишлари механизация зиммасига юкланган. Ўн километрлик лентали транспортёрлар қазилмаларни кўрсатилган манзилга бетўхтов етказиб бермоқда.

Комбинат коллективи мамлакатда биринчи марта қўрғошинни кислородсиз эритиш, уни тўхтовсиз прокатга айлантириш усулини амалга оширишга эришди. Бундай усулда хоҳланган ҳажмдаги прокатларни олиш имкониятлари яратилди.

Бундан ташқари, комбинатда хом ашёдан тўла-тўкис фойдаланишга алоҳида эътибор берилаётир. Рух, мис, қўрғошин ва бошқа нодир, рангли металларни ишлаш жараёнидаги чиқиндилардан ҳам фойдаланишга эришилмоқда. Чунончи, мис чиқиндилари ва бошқа маҳсулотларни ишлаб чиқариш ҳам ягона технология тармоғига қўшилди. Мис эритиш заводидан чиқадиган тутунларни алоҳида цехга юборилиб, бу ерда ундан олтингугурт кислотаси олинаётир.

Комбинат корхоналарининг истиқболи янада порлоқ. Бу ерда ўнинчи беш йилликда маҳсулот ишлаб чиқариш яна ҳам кўпайтирилади. Бунинг учун янгидан-янги қувватлар ишга туширилади. Ҳозирнинг ўзида комбинатнинг хом ашё базаларини кўпайтиришга алоҳида эътибор берилаётир. Янги конлар, руда манбаларидан фойдаланиш амалга оширилмоқда. Мис, рух, қўрғошин ва бошқа рангли металларни ишлаб чиқариш юзасидан қатор тадбирлар амалга оширилмоқда.

Комбинат металлурглари шу кунларда Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, ғайрат ва шижоат билан меҳнат қилмоқдалар. Улар КПСС XXV съездига ўз меҳнатларидан муносиб армуғон тайёрлашга бел боғлашган.

Суратларда: комбинатга қарашли конлардан электровозлар ёрдамида рудалар ташиб келтириш ва комбинатнинг мис эритиш заводидаги қуюв цехининг кўриниши.

Г. Пун фотолари.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

БУЮК ГУМАНИСТ ЁЗУВЧИ

М. Е. САЛТИКОВ-ШЧЕДРИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 150 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ КЕЧА

Михаил Евграфович Салтиков-Шчедрин номи рус маданиятининг буюк усталари қаторида энг фахрий ўринлардан бирини эгаллайди. Ажойиб ватанпарвар ёзувчи ўзининг бутун умрини жонажон халқига, севикли Россияга, унинг порлоқ келажагига бағишлади, Салтиков-Шчедрин Россиянинг порлоқ келажагига ишонарди ва гражданин санъаткор сифатида ўзининг илҳомбахш сўзи билан ана шу келажакни яқинлаштирди. У бугун ҳам бизнинг орамизда, унинг ўлмас ижодиёти янги дунёни барпо этишда одамларга мадад бўлиб, инсон кўнглида чинакам акс-садо бермоқда. Шунинг учун ҳам совет халқи, бутун тараққийпарвар инсоният буюк ёзувчи туғилган куннинг 150 йиллигини улкан маданият байрами сифатида нишонламоқда.

ССР Иттифоқи Большой театрида 27 январь куни бўлиб ўтган тантанали кеча М. Е. Салтиков-Шчедринга меҳр-муҳаббат ва унинг хотирасига ҳурмат-эҳтиром ифодасига айланиб кетди.

Президиумда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР маданият министри П. Н. Демичев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, РСФСР Министрлар Советининг Раиси М. С. Соломенцев, КПСС Марказий Комитети маданият бўлимининг мудири В. Ф. Шауро, Бутуниттифоқ юбилей комитетининг аъзолари, ёзувчилар, фан ва маданият арбоблари, Москвадаги корхоналарнинг пешқадамлари, жамоатчилик вакиллари ўтиришибди.

(Давоми тўртинчи бетда).

Расмий ахборот

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА КЕНГАШ

27 январда КПСС Марказий Комитетида марказий газета ва журналлар бош редакторларининг марказий телевидение, радио, информация агентликлари, СССР Кинематография давлат комитети раҳбарларининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисидаги қарори асосида ишлаб чиқариш самарадорлигини ва ишнинг сифатини ошириш учун, халқ хўжалик планини муваффақиятли бажариш учун мамлакатда социалистик мусобақанинг янада ривожлантирилиши муносабати билан оммавий информация воситалари олдида турган вазифалар муҳокама қилинди.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари А. П. Кириленко нутқ сўзлади.

Кенгашда ишлаб чиқариш самарадорлигини ва ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини янада ошириш, унинг таннархини камайтириш учун резервларни қидириб топиш соҳасида ишлаб чиқаришдаги илғор тажрибаларни тўплаш ва оммалаштиришда, план топшириқларини ва социалистик мажбуриятларни бажариш учун курашни ташкил этишда матбуот, телевидение ва радионинг ишини кучайтиришга алоҳида эътибор берилди.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари Ф. Д. Кулаков, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети секретари Д. Ф. Устинов, КПСС Марказий Комитети секретарлари В. И. Долгих, И. В. Капитонов, ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Е. М. Тяжельников, шунингдек КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудирлари қатнашдилар.

(ТАСС).

ДЎСТОНА ВАЗИЯТДА

Илгари хабар қилинганидек, ПХР ташқи ишлар министри Стефан Ольшовский 27 январда Москвага келган эди, шу куни А. А. Громико билан С. Ольшовский ўртасида музокаралар бўлиб ўтди. Совет Иттифоқи билан Польша ўртасидаги ҳар томонлама ҳамкорликни янада ривожлантириш масалалари юзасидан, шунингдек ҳар икки томонни қизиқтирувчи баъзи халқаро проблемалар юзасидан фикрлашиб олинди.

Музокаралар дўстона, амалий вазиятда ўтди.

А. А. Громико С. Ольшовский шарафига нонушта-зиёфат берди.

Дўстона визиятда ўтган зиёфатда А. А. Громико билан С. Ольшовский нутқ сўзладилар.

(ТАСС).

Учинчи беш йилликнинг асосий вазифаси— Коммунистик партиянинг халқ турмушининг моддий ва маданий даражасини юксалтиришга қаратилган йўлини ижтимоий ишлаб чиқаришни муттасил ва пропорционал ривожлантириш ҳамда унинг самарадорлигини ошириш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, меҳнат унумдорлигини ошириш, халқ хўжалигининг барча бўғинларида иш сифатини бутун чоралар билан яхшилаш асосида изчиллик билан амалга оширишдан иборат.

(КПСС Марказий Комитетининг партия XXV съездига лойиҳасидан).

КПСС XXV СЪЕЗДИ ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ XIX СЪЕЗДИГА

ҲАММА НАРСА АҲОЛИГА— СИФАТЛИ ТОВАРЛАР

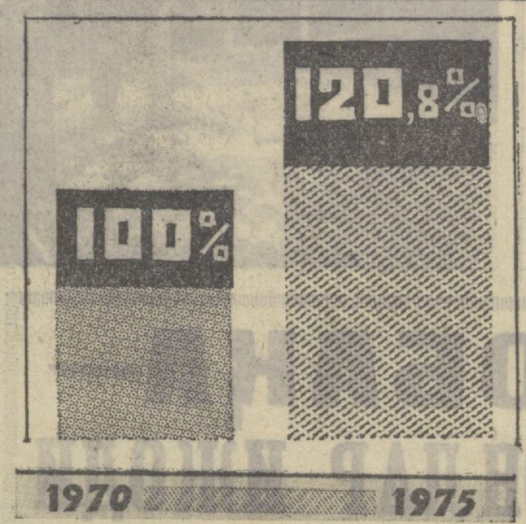

Халқ хўжалигининг барча тармоқларида (колхозлардан ташқари) ишлаётган ишчи ва хизматчилар ўртача ойлик иш ҳақининг ўсиши.

Ўзбекистон ССРда товар оборотининг ортиши.

Ўтган беш йиллик совет кишиларининг моддий ва маданий турмуш даражасини юксалтиришда улкан босқич бўлди. Партия ва ҳукуматимизнинг катта ғамхўрлиги туфайли турмушимиз кундан кун фаровон ва мазмунли бўлиб бормоқда. Магазинларга кенг истеъмол товарлари кўплаб келтирилмоқда. Эндиликда меҳнаткашларнинг озиқ-овқат ва саноат товарларига бўлган эҳтиёжи ҳамма жойда тўла қондирилмоқда. Бунинг устига пештахталарда давлат Сифат белгиси олган кенг истеъмол моллари тобора кўпайиб бормоқда.

Халқимизнинг моддий фаровонлиги муттасил юксалиб бораётганлиги товар оборотининг тез юксалаётганида ҳам кўриниб турибди. Савдо, жумладан кооператив савдоси ҳам ўтган беш йилликда КПСС XXIV съезди Директиваларига мувофиқ равишда тез ривожлантирилди. Натижада шаҳар билан қишлоқ аҳолиси ўртасида савдо соҳасидаги тафовутлар тез камайиб бормоқда. Тўққизинчи беш йилликда республикамизда умуман товар обороти 45 процент ортган бўлса, матлубот кооперациясининг товар обороти 48,1 процент ортди. Бунинг маъноси шундаки, қишлоқ меҳнаткашларига тўққизинчи беш йилликда саккизинчи беш йилликдагига нисбатан бир ярим баравар кўп маҳсулот сотилди.

Совет кишилари яхшироқ кийинадиган бўлиб қолдилар. Уларнинг маданий даражаси юксалди. Бу товар обороти структурасидаги ўзгаришлардан ҳам яққол кўриниб турибди. Чунончи, ўтган беш йилликда озиқ-овқат товарлари савдоси 33 процент ортган бўлса ҳам, умуман бундай товарларнинг салмоғи 3,2 процент камайди. Шу билан бир вақтда товар оборотида бошқа саноат моллари салмоғи 57 процент кўпайди.

Эндиликда колхозчилар, совхоз ишчилари холодильниклар, кир ювиш машиналари, телевизорлар, радиоприёмниклар, енгил автомашиналар каби узоқ муддат ишлатиладиган буюмларни кўплаб харид қилмоқдалар. Саккизинчи беш йилликдагига нисбатан 115,7 минг дона кўп холодильник, 91 минг дона кўп кир ювиш машинаси реализация қилинди. Енгил автомашиналар савдоси беш йилликда 6,8 минг донадан 55,6 минг донага етди.

Мана шу рақамларнинг ўзи ҳам совет кишиларининг моддий фаровонлиги муттасил ўсиб бораётганлигидан, уларнинг саноат товарларига, уларнинг сифатига талаби ортиб бораётганидан далолат бериб турибди. Китоб савдосининг қизғин тус олганлиги эса меҳнаткашларнинг маънавий дунёси юксалганлигини намойиш қилмоқда. Ҳозир республика матлубот жамияти 330 та ихтисослаштирилган китоб магазини, 200 та киоска, 1100 китоб сотувчи ёрдамида ҳар йили 10 миллион сўмлик турли мавзулардаги китобларни сотмоқда.

Меҳнаткашларнинг турмуш шароитини яхшилаш, уларнинг вақтини тежаш учун курашда умумий овқатланиш корхоналари тармоғини ривожлантириш муҳим аҳамиятга эга эканлигини ҳисобга олиб, кооператорлар бу ишга катта эътибор билан қарамоқдалар. Ўтган беш йилликда умумий овқатланиш корхоналарининг обороти 45 процент, ўз маҳсулотларини ишлаб чиқариш эса 65,6 процент кўпайди. Шу билан бир вақтда кулинария буюмлари ва ярим тайёр масаллиқлар ишлаб чиқариш ҳамда сотиш 2,5 баравар кўпайди.

Бу муваффақиятларга савдо ва умумий овқатланиш тармоқларини ривожлантириш учун капитал қурилиши юзасидан берилган топшириқларни ўз вақтида ошириб бажариш, савдо корхоналарининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш йўли билан эришилди. Асосан фойдалардан ажратмалар ҳисобига магазинлар, ресторанлар, ошхоналар, кафелар қурилди. Бу ишларга ўтган беш йилликда 233,2 миллион сўм сарфланди.

Аҳолига савдо хизматини яхшилаш, озиқ-овқат маҳсулотлари ва бошқа зарур товарлар билан савдо қилишда узилишга йўл қўймаслик учун область матлубот жамиятлари катта ташкилий ишларни амалга оширдилар. Чунончи, картошка ва сабзавот сақлайдиган омборлар, умумтовар омборлари қурилиб, уларнинг сиғими оширилди, натижада саноат товарларининг улгуржи савдоси яхшиланди, савдо тармоқларига товарларни марказлаштирилган тартибда етказиб бериш ривожлантирилди. Аҳолига сабзавот, полиз экинлари маҳсулотлари ва мева сотишда намунали хизмат кўрсатиш йўлга қўйилди.

Матлубот кооперацияси ходимлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Советининг кўрсатмаларини бажара бориб, савдо майдонлари ва умумий овқатланиш корхоналарида ўринлар сонини оширишга эришдилар. Шу мақсадда савдонинг прогрессив формаларини қўллашга мўлжалланган замонавий йирик магазинлар қурилди. Матлубот кооперацияси системасида универсал магазинлар сони 75 процент кўпайиб, 1975 йил охирида 228 тага етди.

Аҳолига савдо хизмати кўрсатишни яхшилаш тадбирлари изчиллик билан амалга ошириб борилди. Барча универсал магазинларда харидорларнинг ўз-ўзига хизмат кўрсатиш усули, намуналарини ёйиб қўйиб савдо қилиш, харидорга қўшимча хизмат кўрсатиш (улар харид қилган газламалардан кийим-бош бичиб бериш, олдиндан буюртма олиб уйига етказиб бериш ва бошқа) каби илғор усуллар жорий этилди. Бундан ташқари беш йил ичида қишлоқ жойлардаги 6900 магазин харидорлар ўз-ўзига хизмат кўрсатадиган усулда ишлашга кўчирилди. Эндиликда бундай магазинларнинг обороти матлубот кооперациясида 81 процентини ташкил этмоқда.

Колхоз ва совхозларда меҳнат қилаётган хотин-қизларнинг рўзғор ишларини енгиллатиш, уларни нон ёпишдан халос қилиш учун саноат йўли билан нон ёпиш тез ривожлантирилмоқда. Ўтган беш йилликда матлубот кооперацияси системасида нон ишлаб чиқариш 39 процент, миллий нонлар ва булочка тайёрлаш 65 процент кўпайди.

Товар ресурсларини кўпайтириш мақсадида матлубот кооперацияси ишлаб чиқариш корхоналарида озиқ-овқат маҳсулотлари тайёрлаш ва реализация қилиш кўпайтирилди. Шу билан бир вақтда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ҳамда хом ашё сотиб олиш юзасидан катта иш олиб борилди. Кооператорлар ўзларининг қардошлик бурчларини садоқат билан бажариб, Москва ҳамда Ленинград шаҳарларига ва бошқа саноат марказларига сабзавот ва мева жўнатиш топшириқларини мунтазам ошириб бажармоқдалар.

Бироқ, қишлоқда савдони ташкил этишда камчиликлар ҳам йўқ эмас. Аҳолининг айрим товарларга бўлган эҳтиёжи тўла қондирилмаётир, баъзи жойларда эса айрим турдаги товарлар савдосида узилишга йўл қўйиляпти. Савдо маданияти ҳамма жойда ҳам юксак деб бўлмайди. Харидорларни алдаш, уларнинг ҳақидан уриб қолиш каби шармандали фактлар ҳам юз бериб туради. Қишлоқ магазинлари ва умумий овқатланиш корхоналарининг бир қисми товар обороти планини бажара олмаётир.

Қишлоқ меҳнаткашларига савдо хизмати кўрсатишдаги бу камчиликларни бартараф этиш кооперация ходимларининг халқ олдидаги бурчидир.

Меҳнаткашларга савдо хизмати кўрсатишни ривожлантирмай туриб уларнинг моддий фаровонлигини юксалтириш, озиқ-овқат ва саноат товарларига бўлган эҳтиёжни тўла қондириш мумкин эмаслиги ҳаммага равшан. Шунинг учун ҳам КПСС Марказий Комитетининг партия XXV съездига лойиҳасида савдо хизматини ривожлантириш, савдонинг прогрессив формаларини кенг жорий этиш, умумий овқатланиш тармоқларини кенгайтириш масалаларига катта эътибор берилган. Ўнинчи беш йилликда республикамиз матлубот жамияти ходимлари олдида жуда катта вазифалар турибди. Қишлоқ меҳнаткашларига савдо хизмати кўрсатишдаги камчиликларни бутунлай тугатиш, савдо маданиятини юксалтириш билан бир қаторда товар оборотини 30 процент ошириб 4,2 миллиард сўмга етказишимиз, умумий овқатланиш корхоналарида оборотни 37,9 процент кўпайтиришимиз керак.

Беш йилликда аҳолига савдо хизматини яхшилаш мақсадида янги замонавий магазинлар, умумий овқатланиш корхоналари, сабзавот ва мева сақланадиган омборлар қурилади. Бу ишларга 234,5 миллион сўм капитал маблағ сарфлаш кўзда тутилмоқда.

«Ўзбекбирлашув» правлениеси ва кооператив ташкилотларнинг правлениелари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукуматининг, маҳаллий партия ва совет ташкилотларининг доимий мададини ҳамиша сезиб турибдилар. Улар мавжуд камчиликларни тугатиш, савдо маданиятини ошириш, қишлоқ меҳнаткашларининг тобора ўсиб бораётган эҳтиёжларини тўла қондириш учун куч-ғайратларини аямай меҳнат қиладилар.

М. ҲАСАНОВ,
«Ўзбекбирлашув» правлениесининг раиси.

ШАҲРИМИЗ КЎРКИ

Бугунги Тўрткўлни таърифлаш учун унинг ўтмишига бир назар ташламасдан илож йўқ. Тўрткўл шаҳри 1873 йил август ойида қурила бошлаган. Петро-Александровск — ҳозирги Тўрткўл 1873 йилдан 1917 йилгача Туркистон генерал губернаторлигининг Амударё бўлими маъмурий маркази бўлиб келди. Ленинград шаҳри Россияда революция бешиги ҳисобланса, шаҳримиз Хоразм воҳасида революция бешиги бўлди. Қорақалпоғистон АССР ва Хоразм воҳасида Октябрь қуёшининг заррин нурлари Тўрткўл шаҳрининг осмонини, одамларининг қалбини нурафшон этди.

Тўрткўл Совет ҳокимияти қарор топган кейинги йиллардан то 1940 йилгача Қорақалпоғистон АССРнинг пойтахти ҳисобланарди. Шаҳар ҳар томонлама кенгайиб, қурилишлар авж олаётган бир пайтда табиий офатга учради. 1949 йилда Амударёнинг тошиши сабабли шаҳар Уллибоғ қишлоғи территориясига кўчирила бошланди. Партия ва ҳукуматимизнинг кўрсатган моддий ва маънавий ёрдами натижасида Тўрткўл қисқа вақт ичида ўз қаддини тиклади. Кўплаб уй-жойлар, маъмурий бинолар қад кўтарди.

Тўрткўл районн пахтачиликни ривожлантиришга ўз ҳиссасини қўшмоқда. Тўққизинчи беш йилликда ҳосилдорлик анча ошди. Ўтган йили ҳар гектардан 42 центнердан «оқ олтин» ҳосили кўтарилди. Бунда шаҳар меҳнаткашларининг ҳам салмоқли ҳиссаси бор.

Тўрткўл меҳнаткашлари тўққизинчи беш йиллик план топшириқларини шараф билан бажардилар. Бу ерда саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш плани ортиғи билан бажарилди. Капитал қурилиш бўйича беш йиллик план 103,4 процент, юк ташиш плани 103,4 процент бажарилди. Меҳнаткашларга маиший хизмат кўрсатиш ҳам ортиғи билан адо этилди.

Пахта тозалаш заводи маҳсулотларининг кўпчилик қисми мамлакатимиз тўқимачилик фабрикаларида юқори сортларга қабул қилиняпти. Бир неча йилдирки, завод ўз маҳсулотларини Ўнга яқин чет мамлакатларга жўнатмоқда. Бу ерда ўтган беш йилликда олдинги беш йилликка нисбатан 327 миллион сўмлик кўп маҳсулот ишлаб чиқарилди ва 49,7 миллион сўмлик маҳсулот кўп реализация қилинди. Ишлаб чиқариш самарадорлиги 112 процент ўсди.

Шаҳримиз экономикаси мустаҳкамланаётганлиги сабабли ободончиликка ҳам эътибор кучайтирилмоқда. Тўрткўл йилдан-йилга обод ва кўркам бўлиб боряпти. Айниқса кейинги йилларда қурилиш кўлами кенгайди. Кўплаб маданий-маиший ва маъмурий бинолар, уй-жойлар қурилиб фойдаланишга топширилди. Қурилиш ва ободонлаштириш соҳасидаги ютуқларимиз учун яқинда шаҳримизга Қорақалпоғистон область партия комитети, республика Олий Совети Президиуми, Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи ва 25 минг сўм пул мукофоти берилди.

Меҳнаткашларга маиший хизмат кўрсатишни янада яхшилашга ҳам алоҳида эътибор бериляпти. Маиший хизмат шохобчалари кенгайтирилмоқда. Аҳолини водопровод суви билан таъминлаш учун амалий чора ва тадбирлар кўрилмоқда.

Шаҳримиз шу кунларда қурилиш майдонини эслатади. Ҳозир бу ерда темир-бетон, авторемонт заводлари, музика мактаби, пионерлар саройи, кенг экранли кинотеатр, икки қаватли шифохона, «Кирккизсовхозводстрой» трестининг уч қаватли биноси, уч қаватли Советлар уйи, 30-механизациялашган кўчма колоннанинг маъмурий бинолари, икки қаватли ресторан, иккита автобаза биноси қурилмоқда.

Яқин йилларда 240 ўринли шифохона, автовокзал, маданият саройи, тикув фабрикаси, қишлоқ ҳунар-техника билим юрти, босмахона, бир қанча мактаб, болалар боғчаси, коммунал хўжалик, уй-жой бинолари қурилади.

Совет ҳокимиятини ўрнатиш учун курашганлар хотирасини абадийлаштириш учун ёдгорлик ўрнатилади. Улуғ Ватан урушида ҳалок бўлган жангчилар хотирасига қўйилган Боғиёб канали бўйидаги ёдгорлик қайта ишланади. В. И. Ленин номли майдон реконструкция қилинади. Бу ерда фонтан ва курант қуриш мўлжалланмоқда. Шаҳарнинг кўпчилик кўчалари ободонлаштирилади, асфальт ётқизилади. Шаҳарда маданият ва истироҳат боғи ҳамда беш минг ўринли стадион қуриш кўзда тутилмоқда.

«1976 — 1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари» тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг партия XXV съездига лойиҳасида капитал қурилишда капитал маблағлардан унумли фойдаланиш, асосий фондларни кўпайтириш, қурилиш муддатини қисқартириш ва сифатини яхшилаш асосий масала қилиб белгиланган. Қурувчилар ўз ишларида бу кўрсатмаларга амал қилмоқдалар.

Яқинда Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети Тўрткўлнинг бош планини тасдиқлади. Бош план бўйича шаҳар территорияси 1143 гектар кенгайтирилади. Коммунал хизмат шохобчалари кўпайтирилади.

Янги беш йилликда бу ерда кўплаб уй-жой бинолари, маданий-маиший ва маъмурий бинолар қад кўтаради. Шаҳарни электрлаштириш, сув билан таъминлаш, канализация, иссиқлик билан таъминлаш, телефонлаштириш, радиолаштириш, газлаштириш, ички, ташқи транспорт йўлларини ободонлаштириш кўзда тутилмоқда. Бу ишларни амалга ошириш шаҳримиз кўркини янада очади. У йирик маданий марказга айланади.

И. МАШАРИПОВ,
меҳнаткашлар депутатлари Тўрткўл шаҳар Совети ижроия комитети раиси.

ФАКТ ВА РАҚАМЛАР

Тўққизинчи беш йилликда республикамизда социал таъминотга 3 миллиард 172 миллион 247 минг сўм давлат ва жамоат маблағи сарфланди.

* * *

Ҳозир республикада 2 миллион 472 минг киши пенсия, нафақа олмоқда.

* * *

Республика колхозлари 10 мингдан ортиқ колхозчи пенсионерга қўшимча равишда колхоз ишчи пенсияси тўламоқда, колхозда ишлаб чиқаришни ривожлантиришга катта улуш қўшган 5000 дан ортиқ колхозчига колхозлар ички шахсий пенсия тайинлаганлар.

* * *

335 мингга яқин кам даромадли оилага фарзандлари учун нафақа тўланмоқда.

* * *

Республикамизда 32,7 минг кўп болали онага «Қаҳрамон она» фахрий унвони берилган, 700 мингдан ортиқ оналар орден ва медаллар билан мукофотланган.

Самарқанд районидаги 20-болалар боғчаси республикамиздаги минглаб кичкинтойлар масканидан бири. Бу боғча райондаги энг намунали мактабгача болалар муассасаси бўлиб қолди. Суратда: мактабга тайёрлов группасининг тарбиячиси Салима Муродова кичкинтойлар билан машғулот ўтказмоқда.

Н. Муҳаммаджонов фотоси.

МЎМАЙ ДАРОМАД

Бугунги Қорақўрғон қишлоғини жуда кенг қурилиш майдонига ўхшатса бўлади. Чунки яқин вақтларгача ободончилик; уй-жой, маданий-маиший бинолар қурилишига маблағ етишмасди. Пул топсак қурилиш материалларини тополмас эдик.

Тўққизинчи беш йиллик қишлоқ меҳнаткашларининг турмуш маданияти, фаровонлигини оширишда катта босқич бўлди. КПСС XXIV съезди қарорларини ҳаётга татбиқ этиш туфайли колхозимиз ўтган беш йилликда давлатга 23 минг 700 тонна ўрнига 27 минг тонна пахта топширди. Ҳосилдорлик 26 центнердан 34 центнерга кўтарилди. Натижада пул даромадлари ҳам ошди. Агар 1971 йилда колхозимиз 2 миллион 600 минг сўм даромад қилган бўлса, ўтган йилнинг охирига келиб бу рақам 4 миллион сўмдан ошиб кетди. Колхозчиларнинг бир иш кунига тўланадиган ҳақ 3 сўмдан 6 сўмгача кўтарилди.

Колхоз правлениеси, партия ташкилоти меҳнаткашларнинг моддий фаровонлигини, маданий турмуш даражасини янада яхшилашга йил сайин кўпроқ маблағ ажратмоқда. Ўтган беш йилликда ана шу мақсадлар учун 2 миллион сўмдан ортиқ пул сарфланди. Эндиликда Қорақўрғон қишлоғининг қиёфаси тубдан ўзгарди. Колхознинг ҳашаматли правление биноси, клуб, 2 та кўп қаватли мактаб, болалар боғчаси, медпункт, магазин фойдаланишга топширилди. 500 дан ортиқ уй-жой бинолари, 15 та дала шийпони 340 ўринли пионер лагери, АТС, радиоузел ишга туширилди. Буларнинг ҳаммаси меҳнаткашларнинг фаровонлиги, маданий савиясининг юксалишига баракали таъсир кўрсатмоқда.

Коммунистик партия, совет давлати биз пахтакорларнинг меҳнатини юксак қадрлаб келаётир. Хўжалигимизда 100 га яқин киши ҳукуматимизнинг орден, медаллари билан тақдирланган. Ленин орденли Т. Жўраев, Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалерлари Ж. Хўжамов, М. Мирзаева, Х. Бувашоевлар шулар жумласидандир.

Ҳозирги кунда колхозимизнинг ҳар бир хонадонида олий ва ўрта махсус маълумотли мутахассисларни учратишингиз мумкин. Кейинги йилларда қишлоғимиз ёшларидан 50 дан кўпроғи мамлакатимизнинг марказий шаҳарларидаги олий ўқув юртларида колхоз стипендиясини олиб ўқимоқдалар. Уларнинг кўпчилиги ўқишни тугатгач, жонажон қишлоқларига келиб, сидқидилдан меҳнат қиладилар. Агроном Турғунбой Чуранов, энтимолог Маъмур Ўтанов, экономист Мамарўзи Ашуров, Ваҳоб Раҳимовлар ҳам колхоз стипендиясини олиб, олий ўқув юртларини битириб қайтдилар. Улар шу кунларда қишлоғимизда муваффақиятли иш олиб бормоқдалар.

Қишлоқларимизни ободонлаштириш, меҳнаткашлар фаровонлигини яхшилашда райондаги колхозлараро қурилиш ташкилоти, «Андижанирстрой»нинг механизациялашган кўчма колоннаси коллективлари бизга яқиндан ёрдам кўрсатмоқда.

Хўжалигимиз деҳқонлари самарадорлик ва сифат беш йиллигининг биринчи йилида ҳам янада баракалироқ ишлаб, пахтачилик, чорвачилик ва боғдорчиликни ривожлантирадилар. КПСС XXV съезди шарафига бошланган умумхалқ социалистик мусобақаси, катта сиёсий-ташкилотчилик ишлари бундан далолат бериб турибди.

Т. ЮСУПОВ,
Ўзбекистон Компартияси XIX съездининг делегати, Андижон область Марҳамат районидаги «Октябрь 50 йиллиги» колхозининг раиси.

ҒАМХЎРЛИКНИНГ

Ўтган беш йиллик давомида мамлакатимизда КПСС XXV съезди томонидан қўйилган асосий вазифа — меҳнаткашларнинг моддий ва маданий турмуш даражасини анча юксалтириш вазифаси изчиллик билан муваффақиятли ҳал этилди. Шу беш йиллик ичида халқ фаровонлигини ошириш юзасидан нақадар кўп иш қилинганлигини ҳар бир оила, ҳар бир совет кишиси ўз ҳаётидаги ўзгаришлардан билиб турибди.

Халқ фаровонлигини оширишда социал таъминотнинг роли каттадир. Пенсиялар, нафақалар ҳамда социал таъминот соҳасидаги бошқа тўловларнинг изчиллик билан оширилганлиги натижасида социал таъминотдаги меҳнаткашларнинг даромадлари ортди, моддий таъминоти яхшиланмоқда.

Ватан уруши ва меҳнат инвалидларига, пенсионерларга, ногирон ва ожизларга, кўп болали ва ёлғиз оналарга, қарияларга Коммунистик партия ва давлатимизнинг ғамхўрлиги шу қадар улуғворки, бу ғамхўрлик инсонпарварликнинг юксак кўринишидир.

КПСС XXIV съезди қарорларига мувофиқ равишда ўтган беш йилликда социал таъминотни янада ривожлантириш юзасидан бир қанча қонунлар қабул қилинди. Партия ва ҳукумат қарорларига мувофиқ социал таъминотдан фойдаланувчи шахслар доираси кенгайтирилди, кўпгина категориядаги пенсионерлар, инвалидлар учун пенсия ва нафақа кўпайтирилди, меҳнаткашларнинг социал таъминоти учун ҳаражатлар шунга мувофиқ равишда оширилди.

Тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йилида Ўзбекистон социал таъминоти ҳисобида 2 миллион 23 минг киши бўлиб, социал тадбирлар учун йиллик харажат 516 миллион 630 минг сўмни ташкил этарди .1975 йилга келиб пенсия ва нафақа олувчилар сони 2 миллион 472 минг кишига етди ва уларга 816 миллион 261 минг сўм сарфланди. Умуман ўтган беш йилликда республикамизда социал таъминот учун давлат ва жамоат маблағларидан уч миллиард 177 миллион 247 минг сўм сарфланди. 1976 йилда эса социал тадбирлар учун 1 миллиард сўмга яқин маблағ сарфлаш кўзда тутилмоқда.

Бу рақамлар ўз куч ғайратини, билимини Ватанимиз равнақи йўлида, мамлакатимизда коммунистик жамият қуриш йўлида сарфлаган кишиларнинг моддий ва маданий шароитини яхшилаш учун партия ва давлат ғамхўрлигининг моддий ифодасидир.

КПСС XXIV съезди томонидан қабул қилинган катта социал программа тўққизинчи беш йилликда тўла амалга оширилди. 1971 йилнинг 1 июнидан ишчи ва хизматчиларга қарилик пенсияларининг минимал миқдори бир ярим баравар оширилди. Колхоз аъзолари бўлган пенсионерларнинг ҳамма турдаги пенсиялари минимал миқдори кўпайтирилди. Ишчи ва хизматчилар учун белгиланган тартиб колхозчиларга ҳам жорий этилди. Яъни уларга ҳам олдингига нисбатан кўпроқ миқдорда пенсия тайинлаш таъмин этилди.

Республика социал таъминот органлари партия, совет, касаба союз ташкилотларининг доимий ёрдами туфайли СССР Олий Совети Президиумининг ишчи ва хизматчиларга қарилик пенсияси минимал миқдорини ошириш тўғрисидаги фармонини ва ҳукуматимизнинг бошқа қарорларини қисқа вақт ичида ҳаётга жорий этдилар. Бу фармонга мувофиқ 150 мингга яқин ишчи ва хизматчиларнинг пенсияси миқдори оширилди.

СССР Олий Совети Президиумининг колхозчилар пенсия таъминотини янада яхшилаш чоралари тўғрисидаги фармони амалга оширилиши натижасида 600 минг колхозчи пенсионер оладиган пенсиялар миқдорини ошириш юзасидан ҳужжат қайта кўриб чиқилди. Натижада ана шу мақсад учун сарфлар 70 миллион сўмдан кўпроқ оширилди. 1973 йил 19 декабрдан бошлаб боқувчисини йўқотган ҳарбий хизматчилар оилалари, 1974 йил 15 декабрдан бошлаб инвалидлар ва ишчи хизматчилар оилалари пенсиялари оширилди. Бунинг натижасида ҳарбий хизматчиларнинг 27 мингга яқин оиласи, 250 минг ишчи ва хизматчи пенсионернинг, шунингдек 27 мингдан ортиқ колхозчи пенсионернинг даромадлари оширилди. 1975 йил 1 майдан бошлаб ҳалок бўлган ҳарбий хизматчиларнинг 20 минг оиласига пенсиялар миқдори оширилди.

Колхозчиларнинг пенсия таъминотини яхшилаш учун социал таъминот органлари колхоз ички пенсия таъминотини янада ривожлантириш юзасидан катта иш олиб бормоқдалар. Ҳозирги вақтда республикамизда 957 колхоздан 750 тасида колхоз ички социал таъминоти жорий этилган. Бунинг натижасида 10 мингга яқин колхозчи пенсионер қўшимча пенсия олаётир. Беш мингдан ортиқ колхозчига шахсий пенсия тайинланган. Ана шу мақсадлар учун республикамиз колхозлари ҳар ойда 300 минг сўмга яқин маблағ сарфламоқдалар.

ИНСОН УЧУН

«Узгипросельстрой» институти қишлоқ музика мактаблари типовой лойиҳасини тайёрлашга киришди. 150 ўқувчига мўлжалланган музика мактаби янги қишлоқнинг маданий марказларидан бири бўлиши кўзда тутилади. Концерт залида ёш артистларнинг маҳоратини ота-оналари ва қишлоқ меҳнаткашлари томоша қилишлари мумкин. Суратларда: (юқорида, чапдан ўнгга) группа раҳбари Р. Қодиров, катта инженер К. Калиберда ва катта инженер Д. Мирзамуҳамедов Косон районидаги «Партия XXII съезди» номли колхоз посёлкаси иккинчи навбат қурилиши лойиҳасини муҳокама қилмоқдалар. Пастдаги суратда эса қишлоқ музика мактаби макети тасвирланган.

Р. Шамсиддинов фотолари. (ЎзТАГ).

ИШЧИЛАР ЖАВОБИ

Утган беш йилликнинг салмоқли якунларидан бири шуки, партия ва ҳукуматимизнинг ғамхўрлиги туфайли совет кишиларининг моддий ва маданий турмуш даражаси тағин ҳам яхшиланди. Жумладан, бизнинг заводимиз ишчилари, инженер-техник ходимлари турмушида ҳам катта ўзгаришлар юз берди. Ишлаб чиқаришни юксалтириш, меҳнат унумдорлигини ошириш натижасида ишчиларнинг ўртача ойлик иш ҳақи анча кўтарилди.

Шу билан бирга меҳнат шароитини яхшилаш, маданий ва маиший хизмат кўрсатишни янада юқори поғонага кўтариш юзасидан кўп иш қилинди. Эндиликда заводимиз ҳузурида клуб, кутубхона, магазинлар, ошхоналар ишлаб турибди. Ишчиларнинг фарзандларини болалар боғча ва яслиларига жойлаштириш яхшиланди. Унлаб ишчилар шахсий енгил автомашина, 50 киши эса мотоциклга эга.

Утган беш йилда бизнинг заводимизда ишчиларнинг ўртача ойлик маоши 33 процент кўпайди. Шу билан бирга уларнинг санаторийларда дам олишлари, пансионат ва дам олиш уйларида яхши ҳордиқ чиқаришлари учун касаба союз ташкилоти ҳамма имкониятларни ишга солмоқда.

Тўққизинчи беш йилликнинг коллектив ҳаётида қолдирган яна бир изи шундаки, завод янги бинога кўчиб ўтди. Бу ерда янги замонавий ускуналар ўрнатилган. Янги бино қурилишига икки миллион сўм сарф қилинди.

Коллективимиз партия ва ҳукуматимизнинг меҳнат аҳли тўғрисидаги ғамхўрлигини ҳар кун, ҳар соат сезиб турибди. Бу ғамхўрликка жавобан улар янада баракали меҳнат қилишга, ишлаб чиқариш топшириқларини ортиғи билан сифатли адо этишга ҳаракат қилмоқдалар. Заводимизда автоном республика колхоз ва совхозларидан келтирилган қишлоқ хўжалик машиналари, тракторлар ва автомашиналарнинг двигателлари ремонт қилинади, чорвачилик фермалари учун зарур ускуналар ишлаб чиқарилади. Ҳозир қишлоқ хўжалик техникасини барвақт ремонтдан чиқариш учун ишчилар ўртасида социалистик мусобақа авж олиб кетди. Бир беш йилликда икки беш йиллик топшириқни бажариш юзасидан ўн донгдор ишчи бошлаган ташаббусни заводимиз ишчилари муҳокама қилиб, маъқулладилар. Унлаб ишчилар бу ташаббусга қўшилиб ишлай бошладилар. Чунончи мотор цехидан С. Ем, слесарлардан У. Ембергенов У. Танабергенов, С. Майоров, Т. Қурбонбоев, Т. Дюк, механика цехидан В. Колбанов, Х. Сафаралиев ва бошқа ишчилар беш йиллик планни икки ярим уч йилда бажаришга аҳд қилиб, смена топшириқларини 145-160 процент бажармоқдалар. Улар меҳнат унумдорлигини янада ошириш учун ички резервларни қидириб топмоқдалар.

Заводимиз коллективи партиямиз XXV съездини биринчи квартал планини ошириб бажариш билан кутиб олиш учун унумли меҳнат қилмоқда.

С. МАСЛОВ,
Нукус шаҳридаги СССР 50 йиллиги номли «Узсельхозтехника» ремонт заводи касаба союз комитетининг раиси.

ХАЛҚ МАНФААТЛАРИ, ХАЛҚНИНГ БАХТ-САОДАТИ ТЎҒРИСИДА, УНИНГ МАЪНАВИЙ ВА МАДАНИЙ ЮКСАЛИШИ ТЎҒРИСИДА ҒАМХЎРЛИК ҚИЛИШ — ПАРТИЯ ФАОЛИЯТИНИНГ ЭНГ ЮКСАК МАҚСАДИДИР... БИЗ ҲОЗИРГИ КУНДА ИФТИХОР БИЛАН АЙТА ОЛАМИЗКИ, БИЗНИНГ КУРАШИМИЗ, ЗЎР БЕРИБ ҚИЛГАН ҲАРАКАТИМИЗ ЎЗ САМАРАЛАРИНИ БЕРДИ! СОВЕТ ХАЛҚИ, ҚАҲРАМОН ХАЛҚ, БАҲОДИР ХАЛҚ БАРЧА СИНОВЛАРГА БАРДОШ БЕРИБ, ҒОЛИБ ЧИҚДИ. У ЛЕНИН ПАРТИЯСИ КЎРСАТИБ БЕРГАН КЕНГ ВА ЁРУҒ ЙЎЛГА, КОММУНИЗМ САРИ ОЛИБ БОРАДИГАН ЙЎЛГА ЧИҚИБ ОЛДИ... ХАЛҚНИНГ ЎЗ ҚЎЛИ БИЛАН БАРПО ЭТИЛГАН АНА ШУ БАХТ-САОДАТ КОММУНИСТИК ИШИМИЗ УЧУН ФИДОКОРОНА КУРАШУВЧИЛАРНИНГ КЎП АВЛОДЛАРИГА ЭНГ ЯХШИ МУКОФОТ БЎЛИБ ҚОЛАДИ.

Л. И. БРЕЖНЕВ.

ЮКСАЛИШ

Областимиз меҳнаткашлари халқ хўжалигини ривожлантиришда салмоқли ютуқларни қўлга киритдилар. Ўтган беш йиллик мобайнида саноатнинг янги тармоқлари вужудга келди. Енгил ва озиқ-овқат саноати ҳамда қурилиш материаллари ишлаб чиқаришда кескин бурилиш юз берди. Шу давр ичида 11 та йирик саноат корхонаси бунёд этилди ва фойдаланишга топширилди.

Амалга оширилган бу ишлар саноат маҳсулотларини реализация қилиш бўйича тўққизинчи беш йиллик топшириғини муддатидан илгари адо этиш, планга қўшимча равишда 125,6 миллион сўмлик маҳсулотни реализация қилиш имконини яратди. Маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмининг ўсиши 1970 йилдагига нисбатан 70 процентни ташкил этди.

Областимизда капитал ва уй-жой қурилишида сезиларли силжишга эришилди. Агар 1970 йилда бу мақсад учун 68 миллион сўм маблағ сарфланган бўлса, якунловчи йилда 102 миллион сўм сарфланди. Натижада ўтган беш йил давомида 553 минг квадрат метр уй-жой, 64,6 минг ўринли мактаб, 15,6 минг ўринли мактабгача болалар муассасаси, 2 минг ўринли касалхона ва бошқа маданий-маиший объектлар бунёд этилди.

Областимиз меҳнаткашлари деҳқончилик учун об-ҳаво ноқулай келган, мисли кўрилмаган сув танқислиги сезилган ўтган йилги шароитда ҳам синовдан муваффақиятли ўтдилар. Пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлаш бўйича белгиланган планлар анча ошириб адо этилди. Партия ва совет ташкилотлари жамоат чорвачилигини комплекс ривожлантириш, озуқа базасини мустаҳкамлаш масаласини доимо диққат-эътиборда тутиб бормоқдалар.

Қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларида маҳсулот етиштиришнинг кўпайиб бораётганлиги колхозлар ва совхозлар экономикасининг мустаҳкамланишига, қишлоқ меҳнаткашлари турмуш шароитининг яхшиланишига ёрдам бермоқда. **Область колхозлари тўққизинчи беш йилликда 1 миллиард 36 миллион сўм ёки саккизинчи беш йилликдагига қараганда 124 миллион сўм кўп миқдорда пул даромадига эга бўлдилар.** Область колхозлари ва совхозлари 1975 йилнинг ўзидагина 64,6 миллион сўм ёки олдин кўзда тутилганига нисбатан 13,1 миллион сўм соф даромад олдилар.

Колхозлар рентабеллиги 1970 йилдаги 25,2 процентдан 1975 йилда 31,4 процентга етди. Колхозчиларнинг ўртача ойлик иш ҳақи 5 йил ичида 82 сўмдан 114 сўмга етди.

Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг юксалишида меҳнат унумдорлигини оширишнинг муҳим аҳамиятга эгадир. Беш йил ичида меҳнат унумдорлиги колхозларда 41 процент, жумладан пахтачилик соҳасида 49 процент, совхозларда 31 процент, жумладан пахтачилик соҳасида 35 процент оширилди. Колхоз ва совхозларнинг маблағларини омилкорлик билан сарфлашлари устидан жиддий назорат ўрнатилди. Натижада кейинги бир йил ичидаёқ камқувват колхозлар сони 54 тадан 27 тага камайди.

Маиший хизмат кўрсатиш ҳажми тўққизинчи беш йиллик мобайнида икки баравар, қишлоқ жойларида эса 2,5 баравар кўпайди. Товар обороти ҳажми эса 45 процент ошди. Коммунал муассасалар тармоғи кенгайди. Аҳолига хизмат кўрсатиш сифати яхшиланди. Областимиз марказида троллейбус линияси қурилиб, ишга туширилди ва табиий газдан фойдаланиш кенгайтирилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Советининг «Хутор системасини тугатиш республика колхозларида капитал қурилишини тубдан яхшилаш чоралари тўғрисида»ги қарорини бажариш юзасидан катта ишлар амалга оширилди. Кейинги уч йил ичидагина областимизда Учқўрғон, Чуст, Косонсой ва Ҳаққулобод шаҳарлари ҳамда шаҳар типидаги қатор посёлкалар пайдо бўлди.

Социал таъминот, аҳолининг соғлигини сақлаш ва бошқа ишлар яхшиланди.

Лекин областимизда халқ хўжалигини ривожлантиришда ҳали ишга солинмаган резервлар ва имкониятлар анчагина бор. Уларни ишга солмай туриб, ишлаб чиқариш самарадорлигини янада оширмай туриб, КПСС Марказий Комитетининг XXV съездга лойиҳасида белгиланган вазифаларни бажариб бўлмайди.

Ўнинчи беш йиллик охирига бориб областимизда саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми 700 миллион сўмга етиши ёки 130 миллион сўмлик ортиши керак. Маҳаллий саноат ишлаб чиқариш ҳажми эса 1,7 бараварга етиши мўлжалланмоқда.

Янги беш йилликда саноат маҳсулотларининг муҳим турларини ишлаб чиқариш кескин кўпаяди. Попда нотўқима газламалар, Чуст шаҳрида тикувчилик фабрикаларини, Чортоқда консерва заводи ва бошқа қатор саноат корхоналарини қуриш кўзда тутилмоқда. Бундан ташқари, шаҳарлар ва район марказларида турли типда 30 та корхона қурилади ва фойдаланишга топширилади.

Областимизда шу беш йилликда 660 минг квадрат метр турар-жой, кўплаб мактаблар, мактабгача тарбия муассасалари, касалхона, савдо шохобчалари, коммунал-маиший объектлар бунёд қилинади.

Областимиз меҳнаткашлари ўнинчи беш йилликнинг биринчи йили — 1976 йилда саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажмини олдиндан планлаштирилган 3,2 процент ўрнига 7,9 процентга ўстиришга, она-Ватанга камида 430 минг тонна «оқ олтин» ва бошқа кўплаб қишлоқ хўжалик ҳамда чорвачилик маҳсулотлари армуғон этишга бел боғладилар. Ҳеч шубҳа йўқки, улар ўз сўзлари устидан чиқиб, жонажон партиямиз тарихий ҳужжатида қўйилган вазифаларнинг тўла-тўкис амалга ошувига муносиб ҳиссаларини қўшадилар.

У. АБДУРАЗЗОҚОВ,
Меҳнаткашлар депутатлари Наманган область Совети ижроия комитетининг раиси.

ФАКТ ВА РАҚАМЛАР

Тўққизинчи беш йилликда республикамизда кенг истеъмол маҳсулотлари ишлаб чиқариш 35 процент, шу жумладан шойи газламалар ишлаб чиқариш 55,9 процент, чарм пойафзал ишлаб чиқариш 49,6 процент, чинни идишлар ишлаб чиқариш тўрт баравар кўпайди.

* * *

1971—1975 йилларда Республикамиз колхоз ва совхозларида, район марказларида 5 та йирик савдо маркази, 700 дан ортиқ магазин, 120 ошхона, ресторан ва кафе қурилди.

* * *

Шаҳар ва қишлоқларда умумий овқатланиш корхоналаридаги ўринлар сони беш йил ичида 160 мингтага кўпайди ва ҳозир бир йўла ярим миллиондан ортиқ киши бир вақтнинг ўзида овқатланиши мумкин.

* * *

Ўтган беш йилликда қишлоқ меҳнаткашлари 302 минг дона холодильник, 248 минг дона кир ювиш машинаси, 583 минг дона радиоприёмник ва радиола, 429,5 минг дона телевизор, 106 минг дона мотоцикл ва мотороллер, 55,6 минг дона енгил автомашина сотиб олдилар.

КАМАРБАСТАЛИК

Аҳолига маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш меҳнаткашларнинг турмуш шароитини юксалтиришда муҳим аҳамиятга эга. Шунга қарамай, яқин вақтларгача районимизда аҳолига атиги тўрт хил хизмат кўрсатилар эди. 1973 йилда район маиший хизмат кўрсатиш ходимлари ишда катта бурилиш ясадилар. Ички резервларни ҳисобга олиб, янги устахоналар очилди. Қишлоқ меҳнаткашларига хизмат кўрсатишни яхшилаш ва хизмат пулларини кўпайтириш мақсадида комплекс қабул пунктлари очишга киришилди. Уларга қишлоқ ҳунармандлари жалб этилди.

Уч йил ичида 13 колхоз ва икки совхоз қошида ана шундай комплекс қабул пунктлари ташкил қилиниб, улар қулай бинолар, асбоб-ускуналар, турли касбдаги усталар билан таъминланди. Ҳозир комплекс қабул пунктлари сони 17 тага етди. Иштихон, Митон, Шехлар каби йирик посёлкаларда яхши жиҳозланган комплекс қабул пунктлари очилди. Шунинг натижасида аҳолига кўрсатиладиган хизмат турлари кескин равишда кўпайди. Ҳозирги вақтда район маиший хизмат комбинати меҳнаткашларга 35 хил хизмат кўрсатмоқда.

Колхоз ва совхозлардаги комплекс қабул пунктларидан ташқари устахоналар ва цехлар ишлаб турибди. Шу тариқа маиший хизмат точкалари умумий сони 102 тага етди. Уларга тўртта махсус автомашина бириктиб қўйилган. Машиналар график бўйича қатнаб буюртмаларни қабул қилиб олади ва элтиб беради.

Қишлоқ аҳолисига хизмат кўрсатишнинг янги усули жорий этилгач, ишимиз юришиб кетди. Маиший хизмат ходимлари фаолиятидан меҳнаткашлар мамнун бўла бошлади. Комплекс қабул пунктлари ташкил этилган дастлабки куниёқ аҳолига хизмат кўрсатиш ҳажми икки баравар ортди. 1975 йилда эса маиший хизмат кўрсатиш ҳажми 1974 йилдагига нисбатан 38 процент кўпайтирилди.

Айниқса, «8 Март», Ильич номли, Фрунзе номли колхозларда иш яхши ташкил этилган. Бу колхозлар ҳузуридаги комплекс қабул пунктлари янги замонавий биноларда жойлашган бўлиб, малакали мутахассислар ишлайдиган кийим-кечак тикиш ва рўзғор буюмларини ремонт қилиш цехлари мавжуддир.

«8 Март» колхозидаги Ўарбиби Тиллаева мудирлик қилаётган қабул пункти ўтган йили топшириқни 118 процент адо этди.

Ҳар бир қабул пунктида, шунингдек цехларда аҳолининг талаб ва эҳтиёжларини ўрганиш учун махсус дафтар очганмиз. Меҳнаткашлар ўз истакларини шу дафтарга ёзиб қолдирадилар. Маиший хизмат комбинати меҳнаткашларнинг бу таклиф ва истакларини ҳисобга олиб боради.

Ишимиздаги муҳим янгиликлардан бири шундаки, биз область маиший хизмат кўрсатиш бошқармаси орқали Самарқанд шаҳридаги устахоналар ва фабрикалар билан шартнома туздик. Баъзи рўзғор буюмлари, жумладан рўзғор холодильниклари, телевизорлар, соатлар шартнома асосида шаҳардаги йирик устахоналарда ремонт қилиниб, сўнгра қишлоқ меҳнаткашларига етказиб берилади. Бу эса аҳолига хизмат кўрсатиш маданиятини яхшилашга хизмат қилаётир.

Район партия комитети ва район ижроия комитети маиший хизмат ходимлари фаолиятини ўрганиб, камчиликларни тугатишда амалий ёрдам бермоқдалар. Ўтган йилнинг октябрь ойида район партия комитетининг бюросида комплекс қабул пунктларининг иши муҳокама қилинди ва тегишли қарор қабул қилинди. Район партия комитети қарорини амалга ошириш борасида маиший хизмат комбинатига янги бинолар ажратилади, устахоналарни кадрлар билан таъминлаш яхшиланди. Район марказида машина бюроси, кашта тикиш цехи, овоз ёзиш хонаси очилди, ремонт устахоналари кенгайтирилди.

Область ва республика ташкилотлари район маиший хизмат кўрсатиш ходимларининг тажрибасига қизиқиш билан қарамоқдалар. Бу ерда маиший хизмат кўрсатиш ходимларининг республика семинар-кенгаши ўтказилди. Эндиликда комплекс қабул пунктларини ташкил этиш, шартнома асосида шаҳар маиший хизмат комбинати устахоналари билан ҳамкорлик соҳасидаги тажрибаларимиз Ургут, Нарпай, Хатирчи, Каттақўрғон ва бошқа районларда кенг қўлланилмоқда.

Биз КПСС Марказий Комитетининг партия XXV съездига лойиҳасида белгиланган режалар асосида аҳолига маиший хизмат кўрсатишни бундан ҳам яхшилаймиз ва хизмат турларини кўпайтирамиз. Шу тариқа меҳнаткашларнинг турмуш шароитини яхшилашга ўз ҳиссамизни қўшаверамиз.

И. ОЧИЛОВ,
Иштихон район маиший хизмат кўрсатиш комбинатининг директори.

Хонқа районидаги Ленин орденли Охунбобоев номли колхозда замонавий шаҳар типидаги экспериментал посёлка қурилмоқда. Суратда: янги қурилган уйлар.

К. Отаев фотоси (ЎзТАГ).

Меҳнатнинг тағи роҳат

БИР ОИЛА БЮДЖЕТИ

Хонпошша эрининг ёнига келиб ўтирди:

— Бунча тикилиб қолдингиз?

— Халақит бермай тур, хотин, — деди Камолиддин газетадан кўзини узмай.

— Қизиқ эканми?

— Қизиқ, жуда қизиқ.

— Овоз чиқариб ўқинг, мен ҳам эшитай.

Камолиддин Жумабоев бошини кўтариб, мийиғида кулди. У ўнинчи беш йиллик лойиҳасини ўқиётган эди. Хотинининг раъйини қайтармади: **«Ишчи ва хизматчиларнинг ўртача ҳақи 16—18 процент кўпайтирилсин ва беш йилликнинг охирига бориб ойлик иш ҳақи камида 170 сўмга етказилсин. Ишлаб чиқаришни ўстириш ва меҳнат унумдорлигини ошириш асосида колхозчиларнинг колхоз жамоат хўжалигидан оладиган даромадлари ўрта ҳисобда 24-27 процент оширилсин».**

— Бизга ҳам дахли борми бу гапларнинг.

— Ҳаммага дахли бор, — деди Камолиддин қувониб. — Партия ва ҳукуматимиз бизга катта имтиёзлар беряпти. Пахтани кўпайтирсак, даромад ҳам ортаверади.

К. Жумабоевнинг тўққизинчи беш йилликда оила бўйича олган даромади сарҳисоб қилинса, қуйидаги рақамлар кўзга ташланади. 1971 йил Камолиддин Жумабоевнинг йиллик даромади 3457 сўмни, 1972 йилда — 4281 сўмни, 1973 йилда — 4394 сўмни, 1974 — йилда— 4872 сўмни, 1975 йилда эса 5023 сўмни ташкил этди. Беш йилда у ҳаммаси бўлиб 22 минг 27 сўм даромад қилди.

— Олган мукофотларингиз ҳам шунга қўшилганми? — сўради Хонпошша мамнун жилмайиб.

— Ҳа, хизмат кўрсатган сувчи бўлганим учун 20 процент қўшимча ҳақ ёзишди. Бригадамиз планни ошириб бажаргани учун ҳам мукофотлар олдим. Бултур бригадамиз планни дўндириб қўйди. 125 гектар ердан 444 тонна пахта териб олинди. Бу, планда кўзда тутилганидан 63 тонна кўп. Гектаридан 35,5 центнердан хирмон кўтарилди. Бунда сенинг ҳам улушинг бор, хотин.

Хонпошша хижолат бўлиб ерга қаради. Бироз жимликдан кейин деди:

— Болалар билан ўралашиб қолдим-да, дадаси.

— Саккиз фарзандни ўстиряпсан. Ишламасанг ҳам бўлаверади. Айниқса, Ҳасан билан Ҳусан қийнаб қўйди сени. Шунча бола билан ҳам икки йилда 1900 сўмча ишлабсан. Раҳмат сенга!

Эр-хотин янги беш йилликда ижтимоий ишлаб чиқаришда фаол қатнашиб, оила бюджетини янада мустаҳкамлаш ҳақида обдон маслаҳатлашиб олди...

Ўнинчи беш йиллик план лойиҳаси Андижон областида ҳар бир оилага кириб борди, кишиларда янги ҳис-туйғулар уйғотди...

Тағин Камолиддин Жумабоевлар оиласига қайтамиз. Жумабоев Қўрғонтепа районидаги «Савай» совхозининг ўнинчи бўлим, учинчи бригадасида ишлайди. 28 йилдан буён сувчи, ғўзанинг афтига қараб чанқаган-чанқамаганини билади. У ўтган йили социалистик мусобақа ғолиби бўлди. Умуман, тўққизинчи беш йиллик унга бахт келтирди. Партия ва ҳукуматимиз қилган хизматларини юксак тақдирлаб, унинг кўксига «Шавкатли меҳнати учун» медали, Меҳнат Қизил Байроқ ордени тақиб қўйди. Оилада Ҳасан билан Ҳусан туғилди.

Янги беш йилликда ҳам уйингизга қут-барака тўлсин, ўртоқ Жумабоев!

А. ҚУРОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ОЛИЙ НАМУНАСИ

Ёш авлодни тарбиялаш учун яхшироқ шароит яратиш, фарзанди кўп оилаларга моддий ёрдамни кўпайтириш мақсадида 1974 йил 1 ноябрдан кам таъминланган оилаларнинг болаларига нафақа белгиланди. Ҳозирги вақтда республикамизда 335 минг оила ана шундай нафақа олмоқда. Бу оилаларга ҳар ойда 10 миллион сўм давлат маблағи сарфланмоқда.

Бундан ташқари республикамизда 660 мингдан ортиқ кўп болали она давлатдан нафақа олаётир. Улар учун ҳар йили 100 миллион сўм сарфланяпти. Беш йил ичида бир миллионга яқин кўп болали оналарга нафақа тўланди.

Мамлакатимизда Улуғ Ватан уруши инвалидлари, Ватанни ҳимоя қилиш вақтида ҳалок бўлган ҳарбий хизматчиларнинг оилалари катта ғамхўрлик билан қуршаб олинган. Улар учун пенсия миқдори оширилибгина қолмай, шу билан бирга моддий-маиший шароитини яхшилаш юзасидан бошқа имтиёзлар ҳам берилган. Социал таъминот органлари Ватан уруши инвалидлари ҳамда ҳалок бўлган жангчилар оилалари турмуш шароитини яхшилаш юзасидан катта тадбирларни амалга оширдилар.

Улуғ Ватан уруши инвалидларининг моддий-маиший турмуш шароитини яхшилашда уларни транспорт воситалари билан таъминлаш катта аҳамиятга эга. Ҳукумат қарорига мувофиқ равишда транспортга муҳтож бўлган инвалидларга махсус комиссия хулосасига кўра автомашиналар, мотоколяскалар текин ёки имтиёзли шартлар билан берилмоқда. Тўққизинчи беш йилликда 4500 инвалидга «Запорожец» автомашинаси текин берилди, 5 мингга яқин инвалидлар «Москвич» ва «Запорожец» автомашиналарини сотиб олдилар.

Инвалидларни транспорт воситалари билан таъминлаш учун республикамизда 10 миллион сўмга яқин маблағ сарфланди.

Инвалидлар ва пенсионерларни меҳнатга жойлаштириш юзасидан кўп иш қилинмоқда. Ҳозир республикамизда 169 мингдан ортиқ пенсионер ва инвалидлар халқ хўжалигининг турли тармоқларида меҳнат қилаётирлар.

Инвалидлар ва пенсионерлар меҳнатидан рационал фойдаланиш мақсадида корхоналарда махсус цехлар ва участкалар ташкил этилмоқда. Маҳаллий саноат, Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш, Енгил саноат министрликлари корхоналарида ана шундай цехлар ташкил этилди.

Ўтган беш йилликда интернат-уйларда яшовчи тўла давлат таъминотидаги қариялар ва инвалидларга хизмат кўрсатиш анча яхшиланди. Республикамизда ҳозир 32 та интернат-уйда 6600 дан ортиқ қария ва инвалидлар яшамоқда. Уларни парвариш қилиш учун ҳар йили 5,5 миллион сўмдан ортиқ маблағ сарфланаётир.

Бундай уйлар сони йил сайин кўпаймоқда. Ўтган беш йил ичида 2250 ўринли 9 та уй қуриш юзасидан иш олиб борилди. Фарғона, Тошкент ва Сирдарё областларида қурилган интернат-уйлар ишга туширилди.

Ҳукумат қарорига мувофиқ интернат-уйларда овқатланиш, маданий-маиший хизмат кўрсатиш учун сарф-харажатлар нормаси оширилди, медицина хизмати яхшиланди.

Бутун совет халқи каби социал таъминот органларининг ходимлари ҳам шу кунларда партия XXV съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани авж олдириб юбордилар. Министрлик КПСС Марказий Комитетининг партия XXV съездига лойиҳасини муҳокама қилиб, социал таъминотни янада ривожлантириш, партия ва ҳукуматнинг социал таъминот соҳасидаги кўрсатмаларини ўз вақтида тўғри амалга ошириш юзасидан тадбирлар белгилади.

Ўнинчи беш йилликда лойиҳада социал тадбирларни амалга оширишга катта ўрин берилган. Ишчи ва хизматчилар, колхозчилар, кўп болали оналарнинг, болаларнинг, пенсия ва нафақалари минимал миқдори янада ошириладн. Республикамизда 4200 ўринли 17 та интернат-уй қуриш, Фарғона областида уруш ва меҳнат ветеранлари учун қурилаётган санаторийни ишга тушириш кўзда тутилмоқда. Тошкент шаҳрида смета қиймати 3 миллион сўмлик протез-ортопедия маркази қурилиши бошлаб юборилади. Тўртта областда протез ва ортопедия корхонаси қурилади.

Шу билан бир вақтда социал таъминот органларини кадрлар билан таъминлаш, пенсиялар, нафақалар тайинлаш ишларини марказлаштириш ва механизациялаштириш юзасидан катта тадбирлар программаси амалга оширилади.

Социал таъминот ходимлари зиммасига энг шарафли вазифа юклатилган. Улар партия ва ҳукуматимизнинг Улуғ Ватан уруши ва меҳнат инвалидларига, кўп болали ва ёлғиз оналарга, қарияларга ғамхўрлигини, меҳрибонлигини бевосита амалга оширадиган кишилардир. Улар ўз шарафли бурчларини виждонан бажариб, бутун куч-ғайратларини аямай меҳнат қиладилар.

В. СОДИҚОВА,
Ўзбекистон ССР социал таъминот министри.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

ТЕХНИКА КЎКЛАМГА ШАЙ БЎЛСИН

Баҳорги экиш мавсумига намунали тайёргарлик кўриш — бизнинг КПСС XXV съездига энг яхши совғамиз бўлади!

Андижон области механизаторлари республикамиздаги барча меҳнаткашларга ана шундай ватанпарварлик чақириғи билан мурожаат қилдилар. Бу чақириқ республикамизнинг барча областларида механизаторлар, колхоз ва совхозлар, ҳамма коллективлар томонидан кенг қўллаб-қувватланмоқда.

Қашқадарё, Бухоро ва Андижон областлари хўжаликларида ҳамда «Узсельхозтехника»нинг бир қанча устахоналарида техника ремонти уюшқоқлик билан олиб борилаётганлиги айниқса диққатга сазовордир. Ана шу областларда тракторлар, плуглар, ер қазиш ва текислаш агрегатлари, трактор прицеплари ва бошқа техниканинг 80 процентдан кўпроғи ремонтдан чиқарилди.

Илғор хўжаликлар мавжуд техника воситаларини баҳорги экиш мавсумига беками-кўст шай қилиб қўйдилар. Чунончи, Марҳамат районида баҳорда ишлатилиши лозим бўлган техника кучлари асосан ремонт қилиниб бўлди. Шунингдек, Жалолқудуқ районидаги «Ёш ленинчи» ва «Победа» колхозларида, Самарқанд областидаги «Даҳбед», «Пайариқ», Сурхондарё областидаги «Ҳазорбоғ», Тошкент областидаги 1-«Пискент», «Бўка» совхозларида, Денов районидаги Охунбобоев номли, Учқўрғон районидаги «Ленинград», Боғот районидаги Нариманов номли, «Ленинизм» колхозларида ва бошқа кўпгина хўжаликларда техника кўкламги экиш мавсумига тахт қилиб қўйилган.

Афсуски, республикамизнинг барча хўжаликларида ҳам техника воситаларини ремонт қилиш дуруст йўлга қўйилган деб бўлмайди. Наманган областида ҳалигача 3490 трактор ремонт қилинмаган. Сурхондарё, Тошкент областларида ва Қорақалпоғистон АССРда ҳам худди шундай аҳволчи кўриш мумкин. Ана шу икки область ва ҚҚАССРда 16900 та трактор ҳалигача мавсумга шай эмас. Қўшкўпир, Шуманай, Бўстонлиқ, Чироқчи, Қоракўл, Пискент районларида ҳам тракторлар ремонти суст олиб борилмоқда. Бир қатор хўжаликларда ремонтни ташкил қилиш, бу ишда банд бўлган механизаторларга етарли маданий-маиший шароитлар яратиб бериш ва улар ўртасида социалистик мусобақани ташкил этишга етарли аҳамият берилмаётир. Шундай хўжаликлар қаторига эндигина 30-35 процент миқдордаги техникани кўкламга тайёрлаган Наманган районидаги Ленин номли ва Энгельс номли, Сариосиё районидаги «Правда», Шўрчи районидаги «Коммуна», Ғузор районидаги Карл Маркс номли, Свердлов районидаги Калинин номли, Киров номли, Жиззах районидаги Навоий номли ва Ленин номли колхозларни қўшиш мумкин. Бу хўжаликларда техника ремонтида жиддий ўзгариш сезилмаётир.

Техника ремонтининг кечикиш сабаблари ўрганилганида бир қатор хўжаликларнинг раҳбарлари ва мутахассислари, район қишлоқ хўжалик бошқармалари бошлиқлари бу муҳим ишга етарли эътибор бермаётганликлари, ремонт ишларига механизаторларни тўлиқ сафарбар этмаётганликлари аниқланди. Шу сабабли 20 январга қадар Фарғона областида техника ремонтида атиги 930 киши қатнашди. Область хўжаликларида ҳанузгача 4300 та трактор ремонт қилинмаган. Тракторлар ва бошқа машиналарни созлаш учун ҳар куни 5-6 минг механизатор бу иш билан машғул бўлиши даркор. Қорақалпоғистон АССРда эса 4,5-5 минг киши ўрнига техника ремонтида 1546 киши иштирок этаётир, холос.

Бу йил дон экинлари майдони анча кенгаяди. Шу муносабат билан барча майдонлардаги ҳосилни сира нобуд қилмасдан йиғиштириб олиш — механизаторларнинг шарафли бурчи ҳисобланади. Бироқ, дон комбайнларини тайёрлаш ва ремонт қилиш ишлари суст олиб борилмоқда. Жиззах ва Хоразм областларида ғалла ўрадиган комбайнларнинг ўндан бир қисми ремонтдан чиқарилган. Самарқанд, Қашқадарё областларида ҳам аҳвол ташвишли.

Ҳайдов тракторларининг далага чиқишига саноқли кунлар қоляпти. Шунга қарамасдан, Қорақалпоғистон АССРда мавжуд плугларнинг, учдан бир қисми тайёрланиб 2100 дан кўпроғи ҳалигача ремонтдан чиқарилган эмас. Хоразм областида эса 1170 та плуг ремонт талаб бўлиб турибди. Бухоро ва Жиззах областлари хўжаликларида ҳам ремонт ишларининг аҳволи кўнгилдагидек эмас.

Бухоро ва Хоразм областларида трактор сеялкалари ремонти суст ташкил этилган. Жиззах, Қашқадарё, Сирдарё областларида ер текислагич, тупроқ қазиш агрегатлари, культиваторлар, тишли ва дискали бороналарнинг кўп қисми ремонтдан чиқарилган эмас.

Техника ремонтини жадаллаштиришда «Узсельхозтехника» ташкилотлари олдида катта вазифалар турибди. Область ва район «Узсельхозтехника» бирлашмалари техникани тезроқ баҳорга шайлашда колхоз ва совхозларга яқиндан ёрдам кўрсатишлари зарур. Ремонт пайтида ишнинг сифатига алоҳида эътибор бериш талаб этилади.

Техникани ремонт қилиш жараёнида бир қатор нуқсонларга йўл қўйилаётганлигидан ҳам кўз юмиб бўлмайди. Хўжаликларда ва «Узсельхозтехника» ташкилотларида ремонт қилинган тракторлардан 3119 таси текшириб кўрилганида, улардан 417 таси ёки 13 процентида жиддий нуқсонлар борлиги аниқланди. Шу сабабли бу тракторлар яна ремонтга қайтарилди. Бунга эндиликда мутлақо йўл қўйиб бўлмайди.

Эҳтиёт қисмлар етишмаслиги сабабли сезилаётган айрим қийинчиликларга қарамасдан республикамизда тракторларни, дон комбайнлари ва бошқа машиналарни ўз вақтида ҳамда сифатли ремонтдан чиқариш учун барча имкониятлар мавжуддир. Ҳозирги муҳим вазифа — барча имкониятлардан оқилона фойдаланиб, 1976 йилги қишлоқ хўжалик ишларининг ўз вақтида ва сифатли бажарилишини таъминлашдан иборат бўлмоғи керак. Ўнинчи беш йилликда сифат ва самарадорлик учун бошланган умумхалқ курашида намуна кўрсатайлик!

СССР—АҚШ БОКСЧИЛАРИ ХАЛҚАРО УЧРАШУВИ

ТОШКЕНТ КУЧЛИЛАРНИ ЧОРЛАМОҚДА

Кейинги йилларда чарм қўлқоп усталарининг қизғин ва шиддатли курашларга бой баҳслари ҳақида гап кетганда, тинчлик ва дўстлик шаҳри Тошкент номи ҳам бот-бот тилга олинадиган бўлиб қолди. Бокси серқуёш ўлкамизда камол топиб, зарби зўр йигитлар қатори мамлакат биринчиликлари ва халқаро учрашувларда қўли баланд келаётган боксчиларимиз сафи кенгайиб бораётганида. Ўтган йили СССР халқлари VI спартакиадасининг бокс бўйича финал мусобақаларини ўтказиш учун республикамиз пойтахти танлангани ҳам бежиз эмасди. Вакилларимиз Африка ва Америка шаҳарларида ўтказилган халқаро турнирларда ҳам қатнашдилар.

Тошкент шу кунларда ўзига хос айём — спорт байрами арафасида. Пахтакор ўлка пойтахти жаҳоннинг энг кучли боксчиларини чорламоқда. СССР — АҚШ боксчиларининг халқаро учрашуви иштирокчилари меҳмон бўлиб келишди. Шу муносабат билан «Совет Ўзбекистони» мухбири Ҳ. НОСИРОВ СССР бокс федерацияси президиумининг аъзоси, Ўзбекистон бокс федерацияси раиси Ш. УСМОНОВ билан учрашиб, халқаро бокс мусобақаларига қандай тайёргарлик кўрилгани ва чарм қўлқоп усталари состави ҳақида унинг фикрини олди.

«Етти йилдирки, СССР ва АҚШ боксчилари анъанавий матчларда куч синашишмоқда. Етти йилдирки, ҳар иккала мамлакат ёшлари маҳорати рингдаги баҳсларда синалмоқда. Бундай учрашувлардан кейин сўзсиз илиқ муомалалар, дўстона муносабатлар, унутилмас воқеалар ёдда қолади. Сизнинг мамлакатингизда бизнинг дўстларимиз кўплаб топилади. Ахир, бокс учрашувларининг моҳияти ва ютуғи шунда эмасми? Спорт бу шундай кўприкки, биз у орқали ўзаро дўстона ва самимий муносабатларимизни боғлай оламиз».

— Москва ва Ереван баҳсларидан кейин Америка делегациясининг раҳбари ўз таассуротларини ана шундай баён қилганди, — деб гап бошлади Ш. Усмонов. — Дарҳақиқат икки йирик мамлакат — Совет Иттифоқи билан Америка Қўшма Штатларининг боксчилари рингда учрашиб туришлари спортнинг энг қизиқарли турини оммалаштиришда, чарм қўлқоп усталарининг маҳоратини оширишда ибратли иш бўлмоқда. Ҳар иккала мамлакат боксчиларининг 1969 йил Лас-Вегас шаҳрида ўтган дастлабки баҳсида боксчиларимиз маҳорат кўрсатишиб, 9:5 ҳисобида зафар қучиб қайтишганди. Бу ютуққа тошкентлик Николай Хромов ҳам ўзининг муносиб ҳиссасини қўшганлигини ишқибозлар ҳалигача эслаб юришади. Шундан бери томонлар кўп маротаба мусобақалашишди.

Хўш, Москвада ва Ереванда бўлиб ўтган мусобақалар ҳақида нималар дейиш мумкин? Аввало шуни айтиш керакки, чарм қўлқоп усталари баҳси йирик анжуман — олимпиада мусобақалари ўтказиладиган йилга тўғри келди. Назаримда, америкалик боксчилар ана шу катта мусобақани ҳисобга олган кўринадилар. Меҳмонлар совет боксчилари билан куч синашар эканлар, йигитларимизнинг ҳатти-ҳаракатларини, кураш услубларини тағин ҳам яхшироқ ўрганишга уриняптилар. Уларнинг олимпиадага нақд номзодлар бўлиб турган таниқли ва маҳоратли Альберт Сандовал, Аарон Прайор, Рэй Леонард, Ховард Дэвислар ўрнига аксарият ёш, нисбатан тажрибасиз боксчиларни олиб келишгани боиси ҳам шунда. Ўз ўрнида спортчиларимиз бокс тушишнинг «океан орти» услубини ўзлаштиришга ҳаракат қилмоқдалар. Лекин АҚШнинг чайир ва эпчил боксчиларига қарши ҳужумда спортчиларимиз осонликча муваффақиятга эришаётганлари йўқ. Шунга қарамай, совет спортчиларининг юксак маҳорати яққол кўриниб турибди. Ҳар бир учрашув маҳоратни янада ошириш йўлида ўзига хос сабоқ бўлаётганини таъкидлашни истардим.

Маълумки, ўтган йили машҳур боксчимиз Руфат Рисқиев билан Вячеслав Алексеевлар Америкада оғир вазнлилар баҳсида иштирок этиб, умумий ютуққа ўз ҳиссаларини қўшган эдилар. Лекин ўзбекистонлик ишқибозлар боксчиларимизнинг қизғин олишувларини эшитган ёки ўқишган эди, холос. Ниҳоят тобора давраси кенгайиб бораётган мухлислар шиддатли бокс «жанг»ларининг шоҳиди бўладилар.

Яна икки кундан сўнг марказий «Юбилей» спорт саройида СССР ва АҚШ чарм қўлқоп усталарининг учрашувлари бошланади. Мазкур йирик мусобақага пухта ҳозирлик кўрилди. Мусобақаларни ўтказиш бўйича бундан икки ой бурун штаб тузилган эди. Мазкур штаб аъзолари мусобақаларни ўтказиш хусусида режа ва тадбирларни белгилаб олишган. Жумладан, мусобақага бағишлаб эсдалик нишонлари, махсус совғалар тайёрлаб қўйилди. «Юбилей» спорт саройига кўпроқ томошабин киритиш тадбирлари ҳам кўрилди. Республика пойтахтининг меҳмонлари Тошкентнинг саноат корхоналарида бўладилар. Шунингдек, америкалик боксчилар Самарқанднинг қадимий меъморчилик санъати билан танишадилар. Меҳмонларимиз розилиги билан кўҳна Самарқандда ҳам бокс учрашувлари ўтказиш мўлжалланмоқда.

Яқинда СССР терма командаси тренерлари Тошкент рингига чиқадиган боксчилар номини маълум қилишди. Улар орасида андижонлик Феликс Пак, фарғоналик Владимир Юдин билан Александр Шпилев ҳамда тошкентликлар Ринат Ҳайрутдинов, Омильшер Зокиров ва Руфат Рисқиевлардан иборат олти нафар боксчимиз борлигини қувонч билан қайд қилиш керак. Булар қатори олмаоталиклар В. Плакушчий, В. Рачков, краснодарлик В. Литвинов, Челябинскдан А. Журавлев ҳамда москвалик П. Заевлар келишади. Меҳмонларимиз сафида 14 боксчи бўлиб, улар Армстронг бошчилигидаги Л. Кёртис, Дж. Кенти, М. Спинкс, Л. Спинкс, М. Стинсон, Дж. Куни ва бошқа спортчилардан иборат.

Эрта ўтиб, шанба куни мухлисларнинг севимли маскани «Юбилей» спорт зали узра мусобақа бошланганидан дарак бериб, биринчи бонг садолари таралади ва ўртадаги катта рингга боксчилар кўтариладилар. Жаҳон чемпиони таниқли боксчимиз Руфат Рисқиев айтмоқчи: спортнинг, айни вақтда бокснинг гўзаллиги шундаки, ҳар сафар бир янгиликка дуч келасан киши... Шунга ўхшаб Тошкентда энг кучли боксчиларнинг қизғин баҳслари ҳам ҳаяжонли, унутилмас воқеаларга бой бўлиши кутилмоқда.

БУЮК ГУМАНИСТ ЁЗУВЧИ

(Боши биринчи бетда).

Бутуниттифоқ юбилей комитетининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони С. В. Михалков кечани очди.

Маданиятимиз тарихида, деди у, рус революцион демократларининг озодлик ҳаракатида XIX асрнинг буюк сўз усталаридан бири Салтиков-Шчедрин, Герцен ва Огарев, Некрасов ва Белинский, Чернишевский ва Добролюбов билан бир сафда энг кўзга кўринарли ўринда туради. Ёзувчининг ҳаёти ва ижоди батамом ижтимоий курашга бағишлангандир. У чор Россиясининг реакцион моҳиятини, унинг тарихан ҳалокатга маҳкум этилганлигини шафқатсизлик билан фош этиб ташлади. У барча тусдаги реакционерларни — қўрқоқ либералларни ҳам, бераҳм крепостник-помешчикларни ҳам савалар экан, Салтиков-Шчедрин муқаррар интиқомдан, келажак революция бўронидан дарак берувчи «идеаллар шабадаси»ни ўқувчилар кўнглига етказишга ҳамиша интилди. Салтиков-Шчедрин, ўз таъбири билан айтганда, Ватанни чин юрагидан, бутун вужуди билан севарди. Ёзувчи унинг келажагига—тантанали ва маърифатли келажагига астойдил ишонарди.

В. И. Ленин, деб таъкидлади нотиқ, курашчи ёзувчининг ижодини юксак қадрларди. Йўлбошчи Шчедринни ёдга олиш, унинг асарларидан цитаталар келтириш, ва унинг мағзини тушунтириб бериш кераклигини кўрсатиб, ҳамкураш ўртоқларини Шчедрин сатирасининг даҳшатли қуролидан кенг фойдаланишга даъват этарди.

С. В. Михалков буюк ёзувчи ижодининг бизнинг кунларимиздаги аҳамияти тўғрисида гапириб шундай деб таъкидлаб ўтди: Салтиков-Шчедрин ўзининг миллион-миллион нусхада нашр этилган китобларидагина эмас, миллион-миллион китобхонларнинг кўнгилларида ҳам барҳаётдир. Китобхонлар Салтиков-Шчедринни донишманд ҳамсуҳбат, мураббий деб ҳам биладиларки, унинг сўзлари ва фикрлари адолатга, фидокорликка, принципиалликка ўргатади. Ёзувчининг юксак маънавий идеали, инсонийлик учун жўшқин куйи уни улуғ замондошимиз деб билиш имконини беради. Шу билан бирга у янги инсонни тарбиялаш ишига хизмат қилади, деди пировардида нотиқ.

Бутуниттифоқ юбилей комитети раисининг ўринбосари, филология фанлари доктори С. А. Макашин «Салтиков-Шчедрин тўғрисидаги калом»ни баён этди.

Докладчи бундай деб таъкидлади: XIX асрнинг атоқли сатирик ёзувчиси, ўзига хос эркин санъаткори М. Е. Салтиков-Шчедрин рус классик адабиётининг энг катта намояндаларидан ҳамда буюк анъаналарининг ижодкорларидан биридир. Бу анъаналар адабиётнинг гуманизмидан, ёвузликка ва зўравонликка муросасизликдан, социал адолатни жонкуярлик билан қидиришдан иборатдир.

Ёзувчининг қудратли социал сатираси шундай тарихий заминда вужудга келдики, Улуғ Октябрь сингари воқеа ана шу заминдан баҳра олди. Мамлакатимизда революцияни тайёрлаш даври жаҳон адабиётининг энг буюк бойликларидан бири бўлган рус танқидий реализмини, рус танқидий реализмида эса унинг танқидий кучи бўлган Салтиков-Шчедринни вужудга келтирди.

Ёзувчининг асарлари — романлари, хроникалари, повестлари, ҳикоялари, очерклари, пьесалари, мақолалари ранг-баранг, қайси жанрда бўлмасин ягона бир улкан бадиий полотнога айланиб кетади. У адабиётга ижтимоий хизмат деб қаради, у ҳамиша замонавий туб масалалар тўғрисида ғоят чуқур эҳтирос билан ёзди.

У яратган санъат ўзида танқид ва инкорнинг қудратли кучларинигина мужассамлаштириб қолмай, тасдиқ ва бунёдкорликни ҳам ўз ичига олади. Ана шу кучлардан энг асосийси сатиранинг қудратли қуроли сифатидаги кулги, ватанга меҳр-муҳаббат ва келажакка бўлган ишонч-умиддир.

Салтиков-Шчедринни миллатнинг ўз ижтимоий онгини тушуниб олишидаги мураббийси дейиш мумкин. У ёзувчи сифатида ҳам, даврнинг иккита энг яхши демократик журнали — «Современник» ва «Отечественные записки» журналларининг муҳаррири сифатида ҳам, Россияда граждандлик онгини уйғотишда ва социал-сиёсий норозиликни кучайтиришда жуда катта роль ўйнади.

Салтиков-Шчедрин вафот этганига яқин орада 90 йил тўлади. Лекин, унинг адабий мероси, ҳар қандай гениал ёзувчининг адабий мероси сингари ўтмишгагина эмас, замонамизга ва келгусига ҳам мансубдир. Унинг адабий мероси ҳамма учун очиқдир. Бу мерос иккита асосий фазилати билан — тарихий қиммати билан ҳам, эркин бадиий сўзнинг илҳомбахш кучи сифатида ҳам очиқдир.

С. А. Макашин пировардида бундай деди:

— Салтиков-Шчедриннинг замонамиз учун барҳаёт кучи —унинг асарларидаги асло сўнмас ғоявий-бадиий қимматидадир. Салтиков-Шчедрин инсон умрини илғор идеалларга бўйсундириш учун камдан-кам кишиларга насиб бўладиган жўшқинлик ва эҳтирос билан курашди. Бу илғор идеаллар бизлар учун коммунизм идеалларида мужассамлашгандир. Ана шу идеалларни рўёбга чиқариш учун астойдил кураш ҳар бир совет кишисининг фикр-туйғуси ва ишини белгилаб беради. Улар рус адабиётининг даҳоси Салтиков-Шчедрин кўпдан-кўп ўйлаган, ғоят диққат-эътибор билан назар солган, ана шу «янги ҳаёт» кишисининг моҳиятини ташкил этади.

* * *

Тантанали кеча иштирокчилари учун санъат усталари концерт қўйиб бердилар.

(ТАСС).

ПЛАНЕТАМИЗДА

БОЛГАРИЯ ЯНГИЛИКЛАРИ

НОЁБ ҚОТИШМА

Болгария Фанлар академиясининг металшунослик ва металлар технологияси институтида алоҳида сифатларга эга бўлган пўлат яратилди.

Оддий пўлат 70 даража совуқда деярли ойна сингари синувчан бўлиб қолади. Унинг мўртлиги зарбада бор-йўғи ҳар квадрат сантиметрга 0,3 килограммометрни ташкил этади. Болгария олимлари ва металлурглари яратган янги қотишма ўзининг 20 баравар кўп эгилувчанлиги билан ажралиб туради.

Совет Иттифоқининг буюртмасига кўра Болгарияда қалинлиги 6 миллиметрдан 25 миллиметргача бўлган пўлат тунукалар ишлаб чиқарилаяпти, улар Сибирдаги Усть-Илим целлюлоза-қоғоз комбинати қурилишига мўлжалланган.

БОЛГАР—СОВЕТ ДЎСТЛИГИ КЛУБЛАРИ

Хасково округида Болгар—Совет дўстлигига хизмат қилувчи элликта клуб ишлаб турибди.

Бу клубларнинг фаолияти жуда хилма-хилдир. Округда бой совет тажрибасидан фойдаланилмаётган бирорта корхона йўқ. Н. Злобин ташаббуси билан ўн бешга яқин қурилиш бригадаси ишлаяпти. Элликдан ортиқ донгдор ишлаб чиқариш илғорлари ленинградлик С. Витченко издошлари бўлиб қолишди. Улар меҳнатдаги ўртоқларининг касб ва профессионал маҳоратини ўстиришга ғамхўрлик қилишмоқда, ёш ишчиларни тарбиялашмоқда. Ўнлаб корхоналар Тошкент областидаги турдош корхоналар билан алоқа ўрнатишди. Тез орада совет саноат корхоналари билан ўзаро ёрдам ва мусобақа ўтказиш ҳақидаги шартномалар ҳам имзоланади.

Йиғилишлар ва конференцияларда олимлар ва мутахассислар илғор совет тажрибаси билан боғлиқ бўлган, Совет Иттифоқи билан интеграцияни кучайтириш масалалари юзасидан лекциялар ва докладлар билан чиқишади.

Ҳозирги вақтда Хасково округида рус тилини ўрганиш юзасидан 144 курс ташкил этилиб, унда 1150 киши ўқимоқда.

София-пресс.

ЖАҲОН ГАЗЕТАЛАРИ НИМАЛАР ҲАҚИДА ЁЗМОҚДА

Социалистик мамлакатларнинг матбуоти Совет Иттифоқида КПСС XXV съездига тайёргарликни кенг ёритиб, иттифоқдош республикалар Компартияларининг съездлари, шаҳар ва область партия конференциялари тўғрисида, меҳнаткашлар съезд шарафига ўз зиммаларига олаётган социалистик мажбуриятлар ҳақида хабар қилмоқда.

Венгрияда чиқадиган «Мадьяр хирлап» газетаси «Тинчлик программаси учун олиб борилган беш йиллик кураш» сарлавҳали мақоласида КПСС XXIV съездида қабул қилинган Тинчлик программасининг амалга оширилиши натижасида халқаро ҳаётда рўй берган қулай силжишлар тўғрисида ҳикоя қилади. «Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгашнинг муваффақиятли тугалланганлиги, деб таъкидлайди газета, — Совет Тинчлик программасини бажаришда муҳим саҳифа бўлди. Кенгаш Якунловчи актининг имзоланиши билан Европани ривожлантиришнинг урушдан кейинги муҳим босқичи ниҳоясига етди ва тинч-тотув яшаш принциплари негизида халқаро ҳамкорликнинг янги босқичи очилди».

Польшада чиқадиган «Жиче Варшави» газетаси КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев ва КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громиконинг АҚШ Давлат секретари Г. Киссинжер билан Москвада олиб борган музокаралари якунларини шарҳлаб, стратегия қуролларини чеклаш проблемалари Совет—Америка муносабатлари учун ҳам, шунингдек бутун жаҳон сиёсати учун ҳам муҳим эканлигини таъкидлаб ёзади.

Чехословакиянинг «Правда» газетаси ЧССР билан ГДР ўртасидаги иқтисодий ҳамкорликка бағишланган мақоласида бундай деб ёзади: ҳар икки мамлакат экономикасини муваффақиятли ривожлантириш учун фан ва техника соҳасида доимо кенгайиб ва кучайиб бораётган ҳамкорлик, халқ хўжалигининг турли тармоқларида ихтисослаштириш ва кооперативлаш катта аҳамият касб этмоқда. Бу эса социалистик иқтисодий интеграция комплекс программаси ўртага қўйган мақсад ва вазифаларига мос бўлиб тушади.

Газета социалистик мамлакатлар қардош партиялари Марказий Комитетлари секретарларининг навбатдаги кенгашида қатнашмоқ учун КПСС, БКП, ВСИП, ГБСП, Куба Компартияси, МХРП, РКП ва ЧКП делегацияларининг Варшавага келганликларини хабар қилади.

Кубанинг «Гранма» газетаси Америка монополиялари қитъани империалистик йўл билан талаганликлари сабабли Латин Америкаси мамлакатларининг Қўшма Штатларга қарзлари кўпайиб бораётганликлари ҳақида ёзади.

Франциянинг «Фигаро» газетаси Марказий Европада қурол-яроғларни ва қуролли кучларни қисқартириш тўғрисида Венада музокараларнинг бошлаб юборилишини шарҳлаб, бу музокаралар халқаро жамоатчиликнинг диққат-эътиборини жалб этиб келганлигини таъкидлаб ўтади. (ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

▲ **БЕРЛИН.** ГДРда саноат объектлари ва бошқа объектлар қуришда, шунингдек 1976—1980 йилларда газ ва қаттиқ [illegible] қидириб [illegible] геология [illegible] ўтказиш [illegible] лан ГДР [illegible] қилиш [illegible] бу ерда [illegible] ларда с[illegible] металлур[illegible] энг муҳим соҳаларида ҳамкорликни янада кенгайтириш кўзда тутилади.

▲ **ВАШИНГТОН.** Американинг ишчилар синфи монополияларнинг меҳнаткашлар ҳаётий ҳуқуқларига қилаётган ҳужумига кучли забастовка кураши билан жавоб қайтармоқда. Ўтган йили, дейилади меҳнат министрлигининг ахборотида, Америка меҳнаткашлари 5200 марта забастовка ўтказдилар. Саноатнинг барча асосий тармоқларини қамраб олган бу забастовкаларда 1,8 миллион киши иштирок этди.

▲ **РАНГУН.** Бирмада кооператив ҳаракатини ривожлан[illegible] моллари ишлаб чиқарадиган кооперативларни барпо этишдан иборатдир.

▲ **БУЭНОС-АЙРЕС.** Аргентинада миллий пул бирлиги — песо янги йил бошлангандан буён иккинчи марта девальвация қилинди. Аргентина марказий банкининг маълум қилишича, песонинг қиймати Америка долларига нисбатан яна 3,9 процент пасайтирилган.

Ўтган йили песо 14 марта девальвация қилинган эди.

(ТАСС).

Лондон марказига яқин Гилфорд стрит қурилиш майдончаси бўсағасида бинокорларнинг норозилик чиқишлари бир неча ҳафта давом этди. Улар «Лавелс» компаниясининг бинокорларни ишдан бўшатиш ҳақидаги ҳатти-ҳаракатларига қарши норозилик билдирмоқдалар.

М. Озеров фотоси. (ТАСС).

СССР—БИТМАС-ТУГАНМАС ТАЖРИБА МАНБАИ

«Совет Иттифоқига биринчи марта келишимдаёқ турли мамлакатларнинг экономикаси ва маданиятининг етакчи соҳала[illegible] социал таъминот министрлиги департаментининг раҳбарларидан бири Вильям В. Пирс СССР бўйлаб қилган икки ҳафталик сафаридан олган таассуротларини ифодалаб ТАСС мухбирига шундай деди.

Мени шу нарса ғоят қаноатлантирадики, деб таъкидлади В. Пирс, совет ва америка халқлари ўртасидаги ҳамкорлик жамият ҳаётининг энг инсонпарвар соҳаларига тааллуқлидир. Дарҳақиқат, деб изоҳлади у, «Союз» — «Аполлон» кемаларининг муваффақиятли тугаган парвози фазони тадқиқ этишнинг илмий ва инженерлик ғояларини туташтириш [illegible] қаратилгандир. Ниҳоят, маориф масалалари юзасидан бизнинг совет ҳамкасабаларимиз билан дастлабки алоқаларимиз ёш мутахассислар тайёрлашнинг энг самарали системасини топиш мақсадини кўзда тутади.

Вильям Пирс совет ҳунар-техника мактабларидаги методикага юксак баҳо берди, ана шу система туфайли конкрет соҳалар бўйича қисқа муддат ичида мутахассислар тайёрлашга муваффақ бўлиш билан бирга айни пайтда уларга ўрта билим юрти ҳажмида маълумот ҳам берилмоқда, деди. Пирснинг сўзига қараганда, совет ҳунар мактабларида таълим жараёни ранг-баранг автомат ва механизация воситалари билан қуроллантирилганлиги АҚШ делегацияси аъзоларида ғоят кучли таассурот қолдирган.

Н. ЖЕЛЕЗНОВ.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Реклама ВА ЭЪЛОНЛАР

Телевидение

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — МОСКВА. 17.45 — ТОШКЕНТ. 17.50 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 18.30 — «Ахборот». 18.45 — Ўзбекистон Компартиясининг XIX съезди шарафига. 19.15 — Миллионлар ленинча университети (Москва). 19.45 — Концерт. 20.10 — «Ахборот». 20.30 — Дўстлик экрани. 22.00 — «Вақт». 22.30 — Техника шай бўлсин! 22.50 — Телефестиваль. **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 16.45 — ТОШКЕНТ. 17.45 — МОСКВА. 20.40 — «Шундай юксак тоғлар» (бадиий фильм). **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 18.55 — ТОШКЕНТ. 19.00 — Ўқув кўрсатуви. 19.30 — Ёнғиндан сақланинг. 20.00 — Янгиликлар. 20.15 — Концерт.

Театр

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 29/I да **Парвона**, 30/I да **Уйланиш**, 31/I да **Мен Чилига ишонаман.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 30/I да **Нурхон**, 31/I да **Қонли тўй.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 30/I да **Беш кунлик куёв**, (18.00), 31/I да **Оқар сувлар** (17.00).

Кино

Муҳаббат — «ЎЗБЕКИСТОН» (10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00).

Афоня — «ДРУЖБА», «ҚОЗОҒИСТОН» (тоқ соатларда), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00), «НУКУС» (11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 20.45), «ВОСТОК» (10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00).

Мария учун олмослар — НАВОИЙ номли «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (20.00, 21.30), «ҚОЗОҒИСТОН», «БИЛИМЛАР УЙИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА» (жуфт соатларда), «ЧАЙКА» (12.00, 21.45).

●

«УЗГЛАВМЕТСНАБСБЫТ»НИНГ ТОШКЕНТ УЛГУРЖИ САВДО КОНТОРАСИ ВА УНИНГ ЧИРЧИҚ УНИВЕРСАЛ УЛГУРЖИ САВДО МАГАЗИНИ 5 ФЕВРАЛДА ТУГАТИЛАДИ. ЧИРЧИҚ УНИВЕРСАЛ МАГАЗИНИГА БУЛАДИГАН ҲАММА ДАЪВОЛАР 5 февралгача; «УЗГЛАВМЕТСНАБСБЫТ»НИНГ ТОШКЕНТ УЛГУРЖИ САВДО КОНТОРАСИГА (Тошкент шаҳар, Чилонзор массиви, 6-квартал, «Халқлар дўстлиги» проспекти, 2-уй) **БУЛАДИГАН ҲАММА ДАЪВОЛАР 15 февралгача қабул қилинади.**

Ўзбекистон ССР Социал таъминот министрлиги республика миқёсидаги шахсий пенсионер, 1920 йилдан буён КПСС аъзоси

Исмоил Халилович ҚОДИРАЛИЕВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000 ГСП Тошкент, ЛЕНИН проспекти № 41 * ТЕЛЕФОНЛАР

Коммутатор — 330249 дан 330258 гача

Эълонлар — 338142.

Р. 01160. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. В. — 23.